

NAPILÓ

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT HAJDÚ-BIHAR MEGYEI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

XXVIII.
ÉVFOLYAM
61. SZÁM
ÁRA : 1,20 FORINT
1971. III. 13.,
SZOMBAT

A pártirányítás az eredmények alapvető feltétele

Befejeződött a szakszervezetek megyei küldöttértekezlete

Tegnap, pénteken folytatta tanácskozását a szakszervezetek megyei küldöttértekezlete.

A Szakszervezetek Megyei Tanácsának és számvizsgáló bizottságának beszámolója fölötti vitában elsőként Bartha István, a KISZ Hajdú-Bihar megyei Bizottságának első titkára szólalt fel. A megye 33 000 ifjúkommunistája és egész ifjúsága nevében köszöntötte a fontos tanácskozást. Részletesen beszélt a KISZ és a szakszervezetek együttműködésének tapasztalatairól.

Együttműködési tervünk készítésekor — mondotta többek között — közös feladatokról indultunk ki. Éspedig abból, hogy szocialista építőmunkánk, a szocialista tudatformálás szükségessé teszi a társadalmi és tömegszervezetek erőinek a leglényegesebb feladatokra történő összpontosítását.

Mint mondotta, a szakszervezeti tagság több mint egyharmada fiatal. Érthető tehát, hogy a fiatalok nevelésében a szakszervezeteknek és a KISZ-nek közösen a feladatai, gondjai, együttes a felelősségük még akkor is, ha különbözők is a nevelési formák és módszerek.

Ezután Fenyvesi Sándor, a Hajdú-Bihar megyei Iparművek küldötté felszólalásában elsősorban a vasasüzemek helyzetével foglalkozott. A HIM-ben a szakszervezeti választásokon több mint 2800 szervezett dolgozó vett részt. Örömmel számolt be arról, hogy a Hajdú-Bihar megyei Iparművek Magyarország legmodernebb háztartásgépgyára. Termelési értéke felülmúlta az egymilliárd forintot. Jól jellemzi a gyár törekvéseit, hogy az elmúlt évben a termelési növekedése adta a termelés emelkedésének 76 százalékát. A HIM küldötte ezután a munkafegyelmet, a társadalmi tulajdon védelmét és a politikai nevelés jelentőségét illető kérdésekről szövegezt.

Dr. Jursák Lászlóné, a Tanítóképző Intézet küldötte nagy tapsal fogadott felszólalásában a tudatformálásnak, a személyiség alakításának problémáiról szólott és arról, hogy tapasztalható bizonyos kulturális igénytelenség.

Kecskés Gábor, a Magyar Államvasutak Debreceni Igazgatóságának küldötte elmondotta többek között, hogy hálózatuk hat megye területét érinti. A közlekedéspolitikai koncepció megvalósítása során a debreceni vasúti igazgatóság sokat fejlődött, bizonyos érte, hogy immár Budapesttől Záhonyig korszerű villamosított vasútvonal áll a személy- és áruszállítási feladatok végrehajtására. A küldött beszámolt azokról a problémákról is, amelyek még jelenleg is fennállnak a vasutas dolgozók munkakörülményeiben, szolgálati óráinak számában.

Az üzemi demokrácia kötelességekkel is jár

A vitában elhangzottakra a Szakszervezetek Hajdú-Bihar megyei Tanácsa elnökségének nevében Barta Árpádné, az SZMT vezető titkára adott választ. Mint mondotta, a szakszervezeti munka eredményei a küldöttértekezleten is kifejezésre jutottak.

Megítélésünk szerint küldöttértekezletünk alapvető feladatának megfelelt — mondotta többek között az SZMT vezető titkára —, áttekintette a megye politikai, gazda-

sági, kulturális helyzetének és a szakszervezeti munka legfontosabb kérdéseit. A hozzászólások kifejezték a megye dolgozóinak különböző rétegeit foglalkoztató legfontosabb kérdéseket. Az elhangzottak tükrözték a szakszervezetekbe tömörült dolgozók kedvező politikai hangulatát, a párt X. kongresszusán megfogalmazott célokkal való egyetértést és cselekvőkészséget.

A felszólalásokat a realitás, őszinteség, igényesség jellemezte, hűen mutatták be a valóságot. A küldöttek eleget tettek választóik megbízásának, és az általuk feltárt fogyatékosságok a munka javítására ösztönöznek. A felszólalásokban méltott eredmények erőit adnak a további feladatok elvégzéséhez.

A küldöttértekezlet egyetértett azzal, hogy a szakszervezetek termelést segítő tevékenységének, a szocialista munkaverseny-mozgalomnak központi kérdésévé kell tenni a munka hatékonyságának javítását, a termelékenység emelését. A munkaverseny alapvető formája a szocialista brigádok versenye. Ezért az elnökség egyetért mindazokkal a felszólalókkal, akik a mozgalom számszerű fejlesztése mellett a tartalmi kérdésekkel való foglalkozást, a brigádokon belül folytatott nevelőmunka színvonalának emelését tartották szükségesnek.

— Ismételt hangsúlyozni szeretnénk — mondotta Barta Árpádné —, hogy a szocialista brigádmozgalom gyors számszerű fejlődése ellenére is csak a dolgozók egy részét foglalja magában. Elengedhetetlenek tartjuk, hogy elsősorban a műszaki irányító munkakörben levő dolgozókat és a középvezetőket közelebb hozzuk a szocialista versenyhez. Aktív közreműködésük szükséges a versenymozgalom további erősödéséhez.

A küldöttértekezlet számos hozzászólója foglalkozott a munkaidő, a munkaidő-csökkenés és a mérték-telen túlórázás kérdéseivel. A hozzászólások megerősítették és kiegészítették a Szakszervezetek Megyei Tanácsa véleményét. Csak ismételni lehet, hogy egy részről határozottan fel kell lépni az indokolatlan túlórázás ellen, más részről pedig hogy a munkaidő-csökkenés további kiterjesztésének feltételeit minden irányú körültekintéssel kell megteremteni a vállalatoknál és az intézményeknél.

Az SZMT vezető titkára válaszadásában elmondotta, hogy a párt X. kongresszusán nagyon világosan megfogalmazást nyert, hogy az üzemi demokrácia nemcsak jogokkal jár, hanem kötelezettségeket is hárít a vállalati, az intézményi kollektívákra, elsősorban a fegyelmetlen végzett munka kötelezettségét. Olyan légkört kell teremteni, amely nem tűri meg a fegyelmetlenséget, elítéli a lógást, a cselengést, a jogtalan hasznoszerzést, olyan légkört, amelyben csak a tisztességes munkának van becsülete. Ehhez kapcsolódik a munkahelyi nevelés fontossága. Az alapvető munkaerőforrás az ifjúság, ezért különös gondot kell fordítani az ifjúság nevelésével kapcsolatos megállapításokra, javaslatokra.

A megye szakszervezeti mozgalomában elért eredmények alapvető feltétele volt a párt irányítása, az a figyelem és gondoskodás, amit a megyei pártbizottság, más párt-ervek és -szervezetek a szakszervezeti munka iránt tanúsítottak. Ugyanígy jelentős segítséget nyújtottak munkánkhoz a Szakszervezetek Országos Tanácsa és szervei. Kérjük az MSZMP megyei bizottságát, a Szakszervezetek Országos Tanácsát, hogy a megválasztandó SZMT munkáját ehhez hasonlóan

irányítsa, támogassa, segítse — mondotta befejezésül Barta Árpádné.

Megválasztották az SZMT-t

A küldöttek az eléjük terjesztett írásbeli és szóbeli beszámolót, valamint a választ egyhangúan elfogadták.

A jelölő bizottság javaslatának ismertetése után a szakszervezetek megyei küldöttértekezlete megválasztotta a Szakszervezetek Hajdú-Bihar megyei Tanácsát és számvizsgáló bizottságát. A Szakszervezetek Megyei Tanácsa tagjainak 55 főt választottak. A számvizsgáló bizottság tagjainak száma hét, elnöke Szász Károly.

A választást követően a Szakszervezetek Megyei Tanácsa megtartotta első ülését. Az SZMT elnökévé Újvári Józsefet, vezető titkárává Barta Árpádnét, titkáraiá Szeni Sándort és Lőrinczi Jánost választotta. Az elnökség tagjai: Balogh József, Bihari Istvánné, Harangozó Imre, Kelemen Endréné, Kunkli Péter, dr. Medveczky Lajos, dr. Molnár Lajosné, Pocsai István, Salánki Lajos, Szilágyi Sándor, Tamus Antalné, dr. Vigh József és Vólosinovszky János.

Az SZMT első ülésén megerősítették funkciójukban a Szakszervezetek Megyei Tanácsa munkabizottságainak vezetőit; Kunkli Pétert a szervezési, Kovács Károlyt a közgazdasági, Sándor Lászlót a munkavédelmi, Szűcs Lajost a társadalombiztosítási, Nagy Benjámin a kulturális, agitációs és sport, Megygyesfalvi Istvánnét, a nőbizottság vezetőjét.

A szakszervezetek Hajdú-Bihar megyei küldöttértekezlete Pocsai István zárszavával ért véget.

Áchim-emlékülés az Akadémián

A Hazafias Népfront Országos Tanácsa, az MSZMP Párttörténeti Intézete, a Magyar Történelmi Társulat, a Magyar Agrártudományi Egyesület, a Tudományos Ismeretterjesztő Társulat és a békéscsabai Áchim emlékbizottság pénteken a Magyar Tudományos Akadémián tudományos ülést rendezett a nagy magyar parasztpolitikus, Áchim L. András születésének 100. évfordulója alkalmából. Az emlékülésen jelen volt Áchim L. András leánya, s küldöttséggel képviseltette magát Békéscsaba.

Ember Győző akadémikusnak, a Magyar Történelmi Társulat elnökének megnyitó szavai után dr. Király István, a Magyar Tudományos Akadémia Dunántúli Intézetének tudományos munkatársa, az ismert Áchim-kutató tartott előadást Áchim L. Andrásról, a demokratikus parasztpolitikusról. Egyebek közt szólt arról, hogy Áchim 1906. március 17-én alakította meg pártját, a parasztpártot, amelynek radikális programját ugyanabban az évben az országgyűlésben benyújtott földreformjavaslata tükrözi. Ez volt az országban az első földreformjavaslat, amely a kiváltságait feltűző uralkodó feudális nagybirtokos

osztály dühödte ellentámadását hivatkozva. Áchimot petíció útján megfosztották mandátumától, őt magát politikai jogaitól. Áchim pártjának létrejött a nagybirtokrendszer és a feudális maradványok felszámolásáért folytatott harcok túl azt is jelentette, hogy a parasztság hozzáfogott politikai egyenjogúságának kivívásához.

Dr. Erényi Tibor kandidátus, a Párttörténeti Intézet osztályvezetője a szocialista munkásmozgalom és Áchim L. András kapcsolatáról adott elő. Rámutatott: a századforduló radikális magyar parasztmozgalmi a szociáldemokrata mozgalommal kapcsolatban jöttek létre. Később azonban az utak elváltak. A radikális parasztmozgalmak forradalmi demokratikus irányban fejlődtek, a földosztást követelték, a Szociáldemokrata Párt viszont a földosztás gondolatát elutasította, és minden átmeneti fázis közbeiktatása nélkül a nagybirtok köztulajdonba vételét szorgalmazta. Ez eltaszította egymástól a Szociáldemokrata Pártot és a radikális parasztmozgalmakat, meggátolta a munkás-paraszt szövetség kialakulását. Ennek ellenére mind a Szociáldemokrata Párt, mind Áchim radikális

parasztmozgalma ahhoz a haladó táborhoz tartozott, amely az egész nép jövőjének letéteményese volt.

Dr. Pölöskei Ferenc egyetemi tanár, a történettudományok doktora előadásában azt fejtegette, hogy Áchim pusztán parasztpolitikusként is a haladás egyik erős irányzatát testesítette meg, hiszen az ő nevéhez fűződik a századfordulón a földkérdés demokratikus megoldásának legkiemelkedőbb terve, a nagybirtokkal szembenálló paraszti rétegek összefogásának koncepciója, és mindez egyik leglényegesebb része volt az ország demokratikus átalakításának.

Emlékeztetett arra, hogy a parasztpárt 1908-as kongresszusa a magyarországi progresszió történetének egyik legkiemelkedőbb állomása volt. Az elfogadott határozat a párt vezetését kötelezte, hogy az uralkodó osztályok elleni közös harc érdekében lépjen érintkezésbe az ország valamennyi demokratikus és nemzetiségi pártjával. A nemzetiségi politikában Áchim a magyarok és nem magyarok összefogását kívánta megvalósítani. Áchimmal a nemzetiségekkel való együttműködés egyik nagy reménysége szállt korai sírjába. (MTI)

Sikeres esztendő

(3. oldal)

A Vénkert jövője

JOGI TANÁCSOK

(4. oldal)

Homorogi fiatalok

A népművelőképzés új rendszeréről

(5. oldal)

HIRDETÉSEK

(6. 10-11. oldal)

SPORT

(7. oldal)

Rádió-és tv-műsor

(9. oldal)

NAPI krónika

(8. oldal)

(12. oldal)

Egyiptom egyértelmű nyilatkozatot vár a nagyhatalmaktól

Washington „nem kívánja” befolyásolni Izraelt

KAIRÓ

Szadat egyiptomi elnök a hét folyamán üzenetet intézett Leonyid Brezsnyevhez, az SZKP főtitkárához, Nixon amerikai elnökhöz, Heath brit miniszterelnökhöz és Pompidou francia államfőhöz. Az üzenetek részét képezik annak a diplomáciai kampánynak, amely Szadat március 7-i beszédét követően, a 30 napos fegyvernagyvadás felfüggesztése után bontakozott ki a közel-keleti robbanás elhárítása végett. Mint ismeretes, a veszélyes helyzetet Izrael idézte elő azzal, hogy hivatalos ENSZ-dokumentumban tagadta meg a Biztonsági Tanács határozatának végrehajtását, az 1967. június 5-e előtti határokra való visszavonulást.

Szadat üzenetei egyrészt azt bizonyítják, hogy az EAK ebben a kritikus időszakban közvetlen kapcsolatot tart fenn a négy nagyhatalommal, másrészt arra utalnak, hogy olyan határozott kezdeményezést vár a négy nagyhatalomtól, amely kimozdíthatná a holtpontról a Jarring-missziót, a politikai megoldás ügyét.

Kairó azt kéri és várja a négy nagytól, hogy közös nyilatkozatban támogassák U Thant felhívását, amelyben arra szólította fel Izraelt, hogy adjon pozitív választ Jarring

kérdéseire, vállaljon kötelezettséget a megszállt egyiptomi területek teljes kiürítésére, az 1967. június 4-i határok visszaállítására és a menekültkérdés igazságos rendezésére.

A négy nagyhatalom pozitív kezdeményezése azért késlekedik, mert az Egyesült Államok ellenzi Izrael határozott elítélését, s nem támogat egy olyan felhívást sem, amely a BT-határozat végrehajtására szólítaná fel Izraelt.

Az EAK éppen ezért szólította fel Washingtonot, hogy teljesítse azt a Nixon által vállalt és Rogers külügyminiszter által megerősített kötelezettségét, miszerint az USA elfűti az erőszakos területhódítást, s elengedhetetlennek tartja az izraeli csapatok visszavonását az agresszió előtti nemzetközi határvonalakra. Az Al Ahram értesülése szerint Nixon a jövő hét elején válaszol Szadat üzenetére. Kedvezőtlen előjel az amerikai hivatalos szóvivői nyilatkozat, amely szerint az USA nem gyakorol nyomást Izraelre, továbbá Sisco külügyi államtitkárnak az a kijelentése, hogy Washington értelmezése szerint a Biztonsági Tanács határozata nem kötelezi Izraelt a megszállt arab területek teljes kiürítésére. Sisco állásfoglalása nyíltan támogatja Izrael területi követeléseit, annexió terveit, a BT-határozat szabotálását. Márpedig

az izraeli expanzió amerikai támogatása összeegyeztethetetlen a politikai megoldás keresésével, s beláthatatlan veszélyeket idéz fel a Közel-Keleten. (MTI)

Lemondott a török kormány!

ANKARA

Nyugati hírgyűlések pénteken, magyar idő szerint 16 óra 22 perckor gyors hírből jelentették, hogy a török hadsereg vezetőinek ultimátumát követően a Demirel-kormány benyújtotta lemondását Sunay köztársasági elnöknek.

Külföldi tudósítók péntek délután azt jelentették a török fővárosból, hogy az utcákon mindenütt katonai tehergépkocsik, harckocsik cirkálnak, és hírek szerint a légierők riadókézsültségbe helyezték katonai egységeiket. Harckocsik vették körül a parlament épületét is, ahol helyi idő szerint délután három órára (magyar idő szerint 14.00 órára) összehívták a képviselőket.

Az AFP ankarai tudósítója szerint a katonai vezetők proklamációjának a rádióban történt beolvasása bombaként hatott Ankarában.

Az AFP ankarai politikai körökre hivatkozva úgy véli, hogy a tábornokok azért avatkoztak be gyorsan a politikai események menetébe, mert el akarták kerülni a török hadsereg alacsonyabb beosztású tisztjeinek és a katonáknak a puccsát. Ugyanis már csütörtökön Ankara körüli csapatmozdulatokról érkeztek jelentések, és feltevések szerint ezek a hadmozdulatok a hadsereg vezetőinek tudta nélkül történtek, sőt azok célja állítólag az volt, hogy a katonai vezetőket rákényszerítse a kormányhoz intézett ultimátumra. (Reuter, AP, UPI, DPA, MTI)

Amerikai tudósító Kádár Jánosnál

Kádár János, az MSZMP Központi Bizottságának első titkára fogadta R. C. Longworthot, az UPI amerikai hírgyűlések bécsei tudósítóját és válaszolt a hírgyűlések kérdéseire. (Napló-telefó)

A nyugati hatalmak méltatlankodnak Bonn türelmetlen

BONN (MTI)

Horst Ehmke, a kancellári hivatal minisztere pénteken, a Bundesrat interpellációs óráján újból hangsúlyozta, hogy a három nyugati nagyhatalom és az NSZK között teljes az egyetértés a nyugat-berlini kérdésben. Ehmke „nem erősítette meg” a Le Figaro című francia lapnak azt az értesülését, hogy Bahr államtitkár panaszt tett volna a három nyugati nagykövetség felé az Egyesült Államok merev magatartása miatt és türelmetlenségét mutatott volna.

Ehmke megnyugtató kijelentése ellenére Bonnban mind több híresztelés terjed arról, hogy a Brandt-kormány és nyugati szövetségesei között nincs minden rendben a nyugat-berlini problémákkal kapcsolatban. Tény, hogy a washingtoni külügyminisztérium „csalódottságát” fejezte ki amiatt, hogy a berlini tárgyalások nem elég „produktí-

vak”. Párizsból is olyan értesülések érkeznek, amelyek szerint ott már egy ideje „sajnálják” Brandt „egyes munkatársainak türelmetlenségét” és aláhúzzák, hogy Nyugat-Berlin ügyében egyedül a nagyhatalmak illetékesek. Jellemző a francia magatartásra, hogy Schumann külügyminiszter meglehetősen egyértelműen óvta Bonnt mindenfajta különakciótól. Bonni értesülések szerint Londonban is elégedetlenek a berlini tárgyalások menetével.

Ezzel szemben a bonni kormány azt reméli, hogy szeptemberig sikeresen befejeződnek a Nyugat-Berlinről folyó tárgyalások. Ezt az időpontot nevezte meg Ahlers kormányzó, amikor ismertette a kormány határozatát Nyugat-Berlinbe vezető útvonalakon „megvárakoztatott” teherzállományok tulajdonosainak nyújtott kártérítésről. (MTI)

Az angol külügyi államtitkár sajtótájékoztatója

Anthony Royle angol külügyi államtitkár magyarországi látogatásának befejezésekor pénteken a Magyar Sajtó Házában tájékoztatta az újságírókat tapasztalatairól, megbeszéléseinek eredményeiről.

Utalt arra, hogy az 1970-ben kormányzásra került angol konzervatív kabinetnek ő az első tagja, aki európai szocialista országba látogatott. Véleménye szerint nagyok a lehetőségei a két ország közötti kereskedelmi és kulturális kapcsolatok fejlesztésének. Elmondotta, hogy a jövő héten hazánkba érkezik az angol ipari és kereskedelemügyi

minisztérium államtitkára, aki Budapesten megnyitja a brit műszaki hetet. Kérdésekre válaszolva kijelentette, hogy Anglia esetleges beépése a Közös Piacba nem csökkenti a magyar–angol kereskedelmet.

Anthony Royle budapesti tartózkodása alatt magyar–angol konzuli egyezményt írt alá. Az angol külügyi államtitkár fogadta többek között Marjai József külügyminiszter-helyettes és Szalai Béla külkereskedelmi miniszterhelyettes.

(MTI)

A Külügyminisztérium Disz téri vendégházában aláírták a magyar–angol konzuli egyezményt. (Napló-telefó)

F. J. Tyitov búcsúlátogatásai

Kádár János, az MSZMP KB első titkára búcsúlátogatáson fogadta F. J. Tyitovot, a Szovjet Szocialista Köztársaságok Szövetsége magyarországi rendkívüli és meghatalmazott nagykövetét, aki a közeljövőben végleg elutazik Magyarországról.

Kállai Gyula, az országgyűlés elnöke ugyancsak búcsúlátogatáson fogadta a szovjet nagykövetet.

Péter János külügyminiszter ebédet adott F. J. Tyitov szovjet nagykövett tiszteletére. Az ebéden részt vett Komócsin Zoltán, az MSZMP PB tagja, a KB titkára, valamint az MSZMP KB és a Külügyminisztérium

több vezető munkatársa, továbbá a szovjet nagykövetség számos diplomataja.

***

A KISZ Központi Bizottságának vezetői pénteken búcsúlátogatáson fogadták F. J. Tyitovot, a Szovjetunió távozó budapesti nagykövetét. A szovjet és a magyar ifjúság közötti baráti kapcsolatok elmélyítése érdekében végzett tevékenysége elismerésül a nagykövetet KISZ Erdeméremmel tüntették ki. A kitüntetést dr. Horváth István, a KISZ Központi Bizottságának első titkára nyújtotta át. (MTI)

Felmentés – kinevezés

A Népköztársaság Elnöki Tanácsa Mányik Pál rendkívüli és meghatalmazott nagykövetet — érdemeinek elismerése mellett — felmentette a Jordán Hasemita Királyságban hazánk képviseletére kapott megbízatása alól.

Az Elnöki Tanács Veres János rendkívüli és meghatalmazott nagykövetet — hazánk damaszkuszi nagykövetségének vezetésére és a Libanoni Köztársaságban hazánk képviseletére kapott megbízatása érintetlenül hagyása mellett — megbízta a Magyar Népköztársaság képviseletével a Jordán Hasemita Királyságban. (MTI)

Uruguayban tupamaro-gerillák rabolták el Guido Oribe főállamügyészt — nyolc nappal azután, hogy szabadon engedték Fly amerikai szakértőt. (Telefó — AP — MTI — KS)

Pakisztán – robbanás előtt?

Riasztó hírek érkeznek egy nagy és fontos ázsiai országból: Pakisztánból. Az, ami most ott történik, szinte iskolapéldája annak, milyen gyilkos hatású időzített bombákat hagyott hátra egykori gyarmatainak a kolonializmus, ebben az esetben a brit imperiaizmus.

Közismert, hogy az angol uralom alatt csak egy India létezett, „őfelsége koronájának legszébb ékessége”. London gyarmatügyi politikájában mindig is mesteri fokon — és ritka cinizmussal — érvényesült az „oszd meg és uralkodj!” elv, és a soknemzetiségű, sokrétű gyarmaton nem is volt túlságosan nehéz érvényesíteni ezt a taktikát. Napirenden voltak a különböző

nemzetiségi és vallási villongások, amelyeket ügynökök szítottak. Amikor a nemzeti felszabadító mozgalom és a második világháború utáni változások nyomán az angolok kivonultak, előbb elhelyezték talán minden másnál nagyobb időzített bombájukat. Arra hivatkozva, hogy szét kell választani a két legnagyobb vallási csoportot, a hindukat és a mohamedánokat, leszállították Indiából egy nagy államot, amelyet a legfőbb tartományok kezdőbetűinek összevonásából Pakisztánnak neveztek el.

Ilyen ország nincs még egy a Földön: két részét vagy három-ezer kilométer, a hatalmas India teljes szélessége, választja el egymástól. A nagyobb és gazdaságilag összehasonlíthatatlanul erő-

sebb Nyugat-Pakisztán India és Afganisztán között, Kelet-Pakisztán pedig India és Burma, illetve a kis Bhutan fejedelemség között van. Elég egy pillantást vetnünk a térképre ahhoz, hogy meggyőződjünk arról, amit annyian megjósoltak az állampalakítás pillanatában: az angolok tudták, mit csinálnak, háromezer kilométer hosszú, sűrű kanócot hagytak örökül Pakisztánnak, amellyel ráadásul így mohamedán, vagyis ellenséges gyűrűbe akarták fogni Indiát.

Az ügynök ez a része közismert: India és Pakisztán szabályos háborút viselt egymással, amelynek a Szovjetunió immár történelmi taskenti közvetítése vetett véget, de a két Pakisztán

között a távolság megmaradt, a fejlettségi különbség, és ezzel a feszültség viszont állandóan nőtt.

Kelet-Pakisztán legerősebb pártja, az Avami Liga szélsőségei már teljes elszakadást követeltek és a párt vezére, Mudzsibur Rhaman sejk gyakorlatilag államfőként kormányozza az országrészt. Jahja Khan államfő megpróbál kompromisszumos megoldásokat ajánlani a sejknek, de a helyzet annyira elmérgesedett, hogy a jelek szerint maga Rahman sem tudja megállítani a készülő detonációt.

Az összeköttetés már majdnem teljesen megszakadt a két országrész között: az időzített bomba szerkezete egyre hallhatóbban kegyeg.

Tizennyolc évesen

Szóval rólok vitakoztunk — ez jut eszembe a kézfogáskor. Később kiderül, hogy a véletlen következtében egészen pontosan egybeesnek a dátumok. Kasza József villanyszerelő ugyanis 1952 szeptemberében született, s ilyenformán minden bizonnyal a tizennyolcadik születésnapján is számos pártszervezetben több ezer kommunista vitakozott, beszélgetett arról: érettek-e már a tizennyolc évet betöltött fiatalok a párttagságra.

A vita lezárult, a kongresszus határozatot hozott, s a BIOGAL Gyógyszergyár mechanikai főosztályának pártalapszervezete néhány héttel ezelőtt Kasza Józsefet felvette a komunisták sorába.

Mit is lehet kérdezni egy ennyire nagyon fiatal munkástól? Az élete nem is dió-, hanem mogyoróhéjban is elfér, s szinte pontosan olyan, amire azt mondhatjuk: ez a mai fiatalok életútjának első szakasza.

— Az általános iskolában nem szerepeltem valami fényesen — mondja —, közepes lettem, így aztán nem sikerült a szakközépiskolába bejutnom. A BIOGAL-ba jelentkeztem villanyszerelő tanulóknak, fel is vettek. Tavaly szabadultam.

— Eredmény?
— Jeles.
(Az utolsó félévben már rendszer órabetét kapott, mert olyan kiválóan haladt a tanulmányokban. — Ezt már Szabó Mihály, a párttitkár mondja, aki alig néhány szót szólva, afféle erősítő háttérként vett részt a beszélgetésben.)

— Ahogy szabadultam, rögtön jelentkeztem a villamosenergiaipari technikum esti tagozatára, azóta azt végzem. Félévkor 4,1 voltam.

A kíváncsiság nem hagy nyugodni, megkérdezem: Hogy csinálta azt, hogy munka mellett, magasabb szinten jobb eredményeket ér el, mint az általános iskolában.

— Időközben jött meg az eszem — feleli, s ebben sok igazság lehet. Mert igazság az is, hogy első látásra az ember ma is jó párral fiatalabbnak gondolná, mint amennyi, s könnyen elképzelhető, hogy tizennyolc éves korában még nem nagyon tudta felmérni, mit is kell tennie, hogy a sorsa elképzelése

szerint alakuljon. Vagy talán mégis így alakult legjobban?

— Szereti a szakmáját?

— Nagyon. Édesapám árubeszerző a Vas-Műszaki Nagykernél, vagyis nem fizikai dolgozó. Ő 1957 óta párttag. Gratulált, amikor engem felvettek, de azért szoktunk vitakozni otthon. Elég gyakran a munkáról is, hogy a fizikai vagy a szellemi munka a jobb, hasznosabb.

— És maga mit mond?

— Én a fizikai munkára szavazok. Valahogy úgy van az, hogy itt mindig azonnal látom, hogy mit csináltam, pontosan tudom, hogy jól van-e elvégezve a munkám.

— De most végzi a technikumot, ha azt befejezi?

— Ugyanezt akarom csinálni, csak jobban.

A párt X. kongresszusán ezt úgy fogalmazták meg: magasabb szinten. És Kasza József ma már a párt tagja.

— A párthoz hogyan vezetett az út?

— Három éve KISZ-tag vagyok, két éve ifjúgárdista. Szakaszparancsnok vagyok, nagyon szeretem az ifjú gárdát. Talán azért, mert kisebb közösség, jól megértjük egymást, érdekes programok vannak. Alaki kiképzés, politikai foglalkozás meg kirándulás is.

— Melyiket szereti legjobban?

— A politikai foglalkozást. Most a X. kongresszus anyagával foglalkozunk, legutóbb az államról, a demokráciáról, a munkásosztály vezető szerepéről volt szó. Vitakoztunk is a gyerekekkel, hogy hogy lesz, ha már az államnak nem lesz erőszak szerepe, meg beszélgettünk arról, hogy hogyan érvényesül nálunk a munkásság vezető szerepe.

— Hogy jutott arra a gondolatra, hogy kérje felvételét a pártba?

— Misi bácsi is biztatott és a mesterem, Göntér Gyula. Első éves korom óta ő tanított, sokszor beszélgettünk vele politikáról is, kérdeztem, ő mindig válaszolt. Ő volt az egyik ajánlóm.

(Misi bácsi, vagyis Szabó Mihály mondja: Jőformán első éves kor óta figyelemmel kísértük a Jóska-

kitűnt a munkában, magatartásával is. Főként azzal, hogy nagyon érdeklődő kezdettől fogva. Még mielőtt a szervezeti szabályzat módosítása megszületett, már szerepelt tagjelölt-felvételi terveinkben. Így valamivel hamarabb sor kerülhetett felvételére.)

— Másik ajánlóm a KISZ-taggyűlés volt.

— Mit mondtak a KISZ-esek, amikor javasolták?

— Jó munkát kívántak a pártban. Különbözők voltak a KISZ-titkárunkkal egyszerre vettek fel.

(Szabó Mihály: A gyárban dolgozók többsége fiatal. A múlt évben négy, az idén eddig két új tagot vettünk föl, mind KISZ-es volt. A pártszervezet és a KISZ-szervezet között olyan a kapcsolat, mint amilyenek családon belül kell lenni.)

— A párttaggyűlésen nem volt olyan vélemény, hogy túlságosan fiatal még?

— Nem. Egyhangúlag megszavazták.

(Előzőleg a pártcsoporton belül volt egy kis vita. De csak az életkor, és nem a Jóska személye körül. Sikerült megegyezni, hogy megérett a felvételre.)

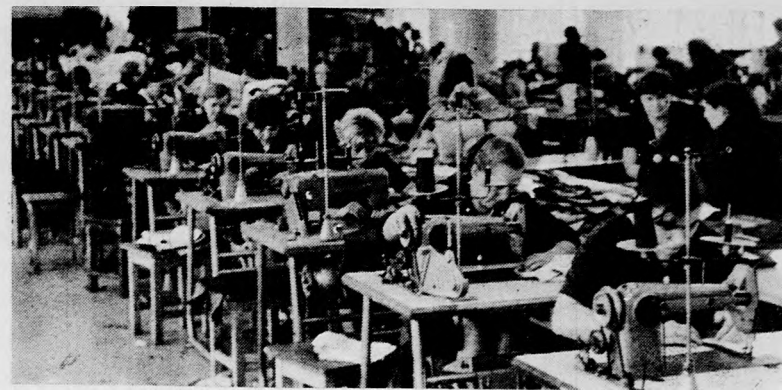
Ennyi hát lényegében az, amit Kasza József villanyszerelő szakmunkás tagfelvételével kapcsolatban el lehet mondani. Olyan nagyon különös dolog nincs benne. Eddig bizonyított annyit, hogy méltó a felvételre, a többi ezután kell bizonyítani. Valahogy úgy, hogy a „Jóska gyerek”-ből, a „mi fiunk”-ból — ami az ő korában a legszebb meghatározások közé tartozik egy munkáskollektívában — mindenki szemében Kasza József elvtárs legyen.

Egy dolog azonban van még, ami az újságíró tollára kíváncsok a beszélgetésből. Nem így mondta, de ezt lehetett érezni: az idősebbekkel, saját édesapjával folytatott vitákban, ő a töretlenebb hitet, a fiatalos lelkesedést képviseli, amit még nagyon kevés befolyásolnak negatív tapasztalatok. S azt hiszem, a pártnak éppen így kell ez az életet indító tiszta lelkesedés, mint a deresező fejek higgadt tapasztalata.

Nagy Zsuzsa

Siker esztendő

A Debreceni Ruhagyár szép eredményeket mondhat magának: az elmúlt négy év alatt megháromszorozódott a gyártmányválaszték. Saját erőforrásból megvalósították a Domb utcai üzem rekonstrukcióját, és befejezték a Horváth utcai rakártelep kialakításának első ütemét, korszerű szakorvosi rendelősort hoztak létre. A negyedik ötéves terv során a belkereskedelmi termékeknél 55 százalékos növekedést, a tőkés exportnál 30 százalékos növekedést terveznek.

Művésztelepet adtak át a debreceni Nagyerdőn 1970. október 14-én.

Azért létesítette a városi tanács, hogy ezzel megteremtődjön a feltétele a sajátos debreceni alkotóműhely kialakításának. Azóta a korszerű lakásokkal és műtermekkel ellátott telepen Józsa János, Révész Napsugár, Tenk László, Topor András, Váro Márton, Csabai Uhrin Tibor és Meszes Tóth Gyula képzőművészek dolgoznak.

Évek óta gondot okozott a vámospércsieknek, hogy gyakran apróbb árucikkért is Debrecenbe kellett utazniuk. Ebben a helyzetben jelentős javulást jelentett az új iparcikkbolt átadása. Az ÁFÉSZ másfél millió forintos beruházása 200 négyzetméter alapterületen épült fel. Mintegy háromezerféle iparcikk található az üzletben két és fél millió forint értékben.

A Vénkert jövője

Az ÉVM és a Debrecen Városi Tanács tervpályázatának eredményei

Három napon keresztül kora reggeltől késő estig dolgozott a zsüri, bírálták felül, rangsorolták a beérkezett pályaműveket, melyek közül a legszerencsésebb megoldásúak, a legjobb szerkezetűek, a leggazdaságosabb kivitelezhetők alapján épül majd meg Debrecen új lakónegyede, a majdan hatvanezer lelket számláló Vénkerti rész. A tervek szerint a város jelenlegi lakóterületének hét százaléka kerül itt újra beépítésre.

A jövő városrészének megtervezésére országos tervpályázatot hirdetett az Építésiügyi és Városfejlesztési Minisztérium és a Debrecen Városi Tanács Végrehajtó Bizottsága.

Hatvanezer embernek

A pályázat feltételeiről kérdeztem dr. Kovács Imrét, a tanács elnökhelyettesét.

— A tervezőknek hatvanezer lelket számláló negyedet kellett elképzelni, a terület beépítését megtervezni, úgy, hogy az nemcsak a jelen, hanem a jövő követelményeinek is teljes egészében megfeleljen, hiszen a Vénkert beépítése mondhatni az elkövetkezendő évtized feladata. A tervek iránt támasztott igény mindegyike a jövő nagyvárosainak igénye. Példaként néhányat: minden egyes lakáshoz vagy garázst, vagy parkírozóhelyet kell biztosítani. A megtervezett lakóterületen korszerű közlekedési rendet, korszerű városi közlekedést kell kiala-

kítani. Különös figyelmet kell szentelni, hogy a lakások között gazdagon kapjon helyet zöldterület, ne legyen hiány játszótér, sétányok stb. A lakóházaknak csak öt százaléka épülhet egyedi elemekből, kilencvenöt százaléka a házgyári elemeket kell felhasználnia, de úgy, hogy az épületek ne legyenek egyhangúak, hogy úgy mondjam, „játékosan”, frissen, változatosan kerüljenek egymás mellé. S ami szintén nem könnyű feladat a tervezőknek: a területre 18 ezer négyzetméter alapterületen helyet foglaló üzlethálózatot, 11 ezer négyzetméter alapterületű irodahelyiségeket, közintézményeket, tízezer négyzetméter alapterületű szakorvosi létesítményeket, 1600 személyt befogadó filmszínházat, 400 ágyas szállót, azonkívül szolgáltató, vendéglátó egységeket s természetesen megfelelő számban óvodákat, iskolákat stb. kellett tervezni. Végezetül: a tervekben tükröződnie kellett a hármasszempontjainak; korszerű városfejlesztési koncepciót mutatni, a létesítendő intézmények maximálisan feleljenek meg rendeltetésüknek, s a kivitelezés szempontjából realistikus, gazdaságosak legyenek a tervek.

A sikeres tervpályázatok városa

— Hasznos volt-e meghirdetni a pályázatot? — ezt kérdeztem a zsüri egyik tagjától, dr. Kóródi

Józseftől, az ÉVM területrendezési főosztályának helyettes vezetőjétől.

— Debrecenre mondom: a sikeres tervpályázatok városa lett az utóbbi esztendőben. Igen hasznos volt a közelmúltban kiírt városközpont-rendezési pályázat, tavaly eredményesen zárult a házgyári elemek felhasználásának pályázata s most a Vénkert rendezését elgondoló pályázat is. S itt hadd mondjam el: a Debrecenből kiindult kezdeményezéseknek országosan is nagy a jelentősége, hiszen más városok fejlesztésénél is hasznosnak tudjuk felhasználni az ide elgondoltakat. Bár az eddigi pályázatok is színvonalasak voltak, a jelenlegi bizonyult a leg-sikeresebbnek. Ezt igazolja az is, hogy maximálisan tizenöt pályaműre számítottunk, s helyette több, mint a duplája érkezett be. S hogy komoly feladatot kellett meg-

Munkában a zsüri

azt értem, hogy az említett terület beépítése hosszú idő tervre, de már a jelenlegi ötéves terv során megkezdődik megvalósítása, s az építkezéseknél már 1975-ig a most beérkezett tervek alapelveit használják fel. Vagyis, egy-egy beruházási időszak után a megvalósult építkezések önállóan is tetszetős részegységeket alkotnak majd.

Tíz díjazott pályamű

Végezetül pedig a Debrecen északnyugati részének városrendezésére beérkezett pályaművek rangsorolásáról essék szó. Rácz József, a Debrecen Városi Tanács V. B. építési és közlekedési osztályának megbízott vezetője tájékoztat a pályázat eredményeiről.

— A zsüri tíz pályaművet díjazott és vásárolt meg. Ezen belül két első, két második és két harmadik díjat adtak ki. Első díjas lett Darnyik Sándor (Budapest) és Teőke László (Budapest) tervezőmérnökök pályamunkái. A második díjat Molnár Attila (Budapest) és Kaszab Ákos (Budapest) tervezőkolléktívájának munkáira adták.

A harmadik díjat nyerte Gönciné Sztrizsák Tamara (Budapest) tervezőkolléktívája és a debreceni (Szokolay Örs, Paksy Gábor, Palotás Lajos és Gere Mihály) együttes. A két első helyezett 45—45, a két második 40—40, a két harmadik pedig 25—25 ezer forint tiszteletdíjat kapott. A megvásárlásra került további négy pályamű szerzői 20—20 ezer forintot kaptak.

Román Dénes

A sorkatonai szolgálat figyelembevétele a nyugdíj megállapításánál

T. L. berettyóújfalui olvasónk kérde, hogy a rokkantsági nyugdíjhoz szükséges szolgálati időbe beszámít-e a sorkatonai szolgálat és a főiskolai tanulmányok ideje. — H. S. derecskei olvasónk pedig ebben a vonatkozásban azt kérdezi, hogy ha a nyugdíjas saját kertjében dolgozik, az ebből származó jövedelem miatt megszüntethetik vagy csökkenthetik-e a nyugdíj összegét.

A vonatkozó jogszabályi rendelkezés szerint a sorkatonai szolgálatban töltött időt előzetes munkaviszony nélkül akkor veszik figyelembe, ha a katonai szolgálat 1960. december 18-án vagy ezt követően kezdődött, és a nyugdíj megállapítására 1967. augusztus 1-e után került sor.

Az 1960. december 18-a előtt kezdődött katonai szolgálati időt csak akkor lehet nyugdíjra jogosító időként beszámítani, ha a dolgozó a bevonulás előtt már legalább hat hónapi munkaviszonyt igazolt, vagy pedig iskolai tanulmányainak folytatása alatt vagy azok befejezését követő hat hónapon belül vonult be.

A rokkantsági nyugdíj megállapításánál figyelembe kell venni az egyetemi, főiskolai tanulmányok idejét is akkor, ha ezt követően az igénylő hat hónapon belül betegségi biztosítással járó munkaviszonyba lépett, vagy nem hivatalos minőségben fegyveres szolgálatra vonult be.

A második kérdés kapcsolatosan a választunk a következő: a mezőgazdasági ingatlanból származó jövedelem az évi 6000 forintot megengedett kereseti keret összegébe nem számít be. A 6000 forintot tehát annak ellenére, hogy a nyugdíjasnak földje van, megkeresheti. Emiatt nyugdíját nem korlátozzák.

Az idevágó rendelet szerint ugyanis abban az évben, amelyikben a dolgozó nyugdíjba megy, az évi 6000 forintot keretösszeg annyiszor 500 forinttal csökken, ahány hónapot nyugdíjazása előtt még munkában töltött, ami azt jelenti, hogy ha nem az év elején kerül nyugdíjba, úgy csak a 6000 forint feletti részről csökkentett összeget keresheti meg.

Bér vagy használati díj

F. A.-né debreceni olvasónk írja: Szolgálati lakásban lakott, szolgálati viszonya megszűnt, és miután

JOGI TANÁCSOK

más lakást nem biztosítottak részére, továbbra is ebben a lakásban maradt. A vállalata most a szokásos lakbér helyett ennél jóval magasabb összegű használati díjat követel tőle. Az a kérdése, hogy joga van-e ehhez volt munkáltatójának, és mit kell érteni „használati díj”-on?

A Legfelsőbb Bíróság állásfoglalása szerint aki lakást vagy lakásnak minősülő helyiséget önkényesen elfoglal, vagy az, aki a jogszerű lakáshasználatnak jogcím nélkülülé válásakor nem tesz eleget a lakás kiürítése iránti kötelezettségének, és a lakást az azzal rendelkezni jogosultnak nem adja át, bérleti jogviszony hiányában nem bért, hanem a lakás használatáért használati díjat köteles fizetni.

Ez a fizetési kötelezettségé azon alapul, hogy a lakást — bár jogcím nélkül — használja, tehát szolgáltatást kap, amelyért megfelelő

ellenértéket köteles nyújtani, kivéve, ha ajándékozás esete forog fenn.

Társadalmi tulajdonban álló házból levő lakások bérét jogszabályok határozzák meg, és erre tekintettel a használati díj értéke az ilyen lakásoknál az az összeg, amelyet a lakással rendelkező jogosult szerv az irányadó jogszabályok szerint újabb bérbeadás esetén követelhetne az új bérletől.

A személyi tulajdonban álló szabadrendelkezési lakás használatának ellenértékét pedig általában az a bérjövődéllem fejezi ki, amelyet a lakással rendelkező jogosult személy a szabad bérmegállapítás joga alapján jogszerűen elérhet.

Ezt az összeget a környékbeli hasonló szabadrendelkezési lakások bérének figyelembevételével arányos középértékben kell meghatározni, nyilvánvalóan túlzott összegű szabadbéréket azonban nem lehet számításba venni.

Bedolgozóként töltött idő figyelembevétele a munkaviszony kiszámításánál — leltárhány

Több olvasónk érdeklődik az iránt, hogy egyfelől a leltárhány megtérítésére valóban csak 30 napon belül van-e lehetőség, és ennek a határidőnek az elmulasztása a megtérítési kötelezettség megszüntetését jelenti, másfelől pedig, hogy a bedolgozóként töltött időt a gyermekgondozási segély szempontjából figyelembe kell-e venni a munkaviszony kiszámításánál.

A vonatkozó jogszabályi rendelkezés szerint a dolgozó nőt a születési szabadság lejártát követően a gyermek 3 éves korának betöltéséig akkor illeti meg gyermekgondozási segély, ha a születést követően megelőző másfél éven belül összesen 12 hónapig munkaviszonyban állt, és legalább napi 6 órai munkaidővel dolgozott, továbbá a gyermek gondozása céljából fizetés nélküli szabadságot vesz igénybe.

A bedolgozó részére gyermekgondozási segély nem folyósítható. A korábbi bedolgozó munkaviszony

abban az esetben számít be a gyermekgondozási segélyhez szükséges 365 napi időbe, ha az olyan biztosított bedolgozó munkaviszony volt, amelyben napi hat órát vagy ennél többet foglalkoztatták a bedolgozót.

A másik kérdésre választunk a következő: Az a rendelkezés, hogy a dolgozót a leltárhány megtérítésére 30 napon belül kell felszólítani, már hatályát veszítette.

A jelenleg érvényes idevágó és 1968. január 16-án hatályba lépett jogszabály kimondja, hogy a leltárhány eredménye alapján az igazgató határozatban köteles dönteni a dolgozót terhelő leltárhány megtérítéséről.

Az igazgatói határozatot a leltárhány befejezését követő 60 nap alatt kell a dolgozóval írásban közölni. Ha a vállalat a 60 napos határidőt elmulasztja, a leltárhány megtérítéséért a dolgozót anyagiilag már nem lehet felelőssé tenni.

Milyen földet kell a tsz használatában levőnek tekinteni?

R. P. olvasónk írja: Amikor évekkel ezelőtt földjét a tsz-be bevitte, abból a tsz vezetősége két holdat neki visszahagyott használatra. Most a tsz követeli rajta a használati díjat. Az a kérdése, hogy amikor ezt a földet nem vitte be a tsz-be, és azóta is használja, kötelese-e használati díj fizetésére.

A földtörvény a termelőszövetkezet és a kívülálló vonatkozásában tovább fejlesztette a földhasználat és a földtulajdon kérdését, a mezőgazdasági termelőszövetkezet tulajdonába adva a kívülálló földingatlanát, és ezzel egyesítette a vonatkozásban a földtulajdont és a földhasználatot.

Olvasónk esetében a vitás ingatlanokat a termelőszövetkezet használatában levőnek kell tekinteni, mert azok betelvi kötelezettség alá estek, és olvasónk azokat nem tulajdonosi minőségéből eredő jogon,

hanem a termelőszövetkezet rendelkezése alapján használta.

Már pedig a termelőszövetkezeti használatban levőnek kell tekinteni minden földet, amelyen a termelőszövetkezet bármilyen címen gazdálkodik. A gazdálkodás fogalmát a Legfelsőbb Bíróság állásfoglalása szerint ebben az esetben tágan kell értelmezni. Ez azt jelenti, hogy a termelőszövetkezet gazdálkodási körébe tartozik mind az az ingatlan, amelyet a termelőszövetkezet ténylegesen használt, vagy amelyre a használat joga megillette.

A kérdéses ingatlanokra a termelőszövetkezet a földhasználat joga megillette — így a jogszabályok keretei között a termelőszövetkezet illeti meg a rendelkezési jog a használat kérdésében is.

A termelőszövetkezet elhatárolásától függ tehát, hogy igényel-e térítést olvasónktól a háztáji ingatlanát meghaladó ezen terület után.

Miről ír a Pártélet márciusi száma?

A pártélet legjelentősebb eseménye ezekben a hetekben egybecsík az állami élet legjelentősebb eseményével. Az országgyűlési és tanácsválasztások során természetesen rendkívül nagy feladatok várnak a pártiszervekre, pártiszervezetekre, valamennyi kommunistára. „A választások célja sem lehet más, mint a dolgozók legzélesebb rétegeinek megnyerése, cselekvő részvételük fokozása a párt X. kongresszusán elfogadott politikai megvalósításában.” Ez az idézet a Pártélet márciusi számának első cikkéből való, amely címe „A pártiszervezetek feladatai a választási munkában”, írja pedig Biskuz Béla, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, a Központi Bizottság titkára. A cikk foglalkozik a választási agitáció főbb politikai kérdéseivel, azzal, hogy a X. kongresszus anyagát hogyan használják fel a pártmunkások, s hogy az új választójogi törvény milyen problémákat vehet fel, amelyek megválaszolására ugyancsak fel kell készülniük a párt tagjainak.

A folyóirat e havi számában számos más cikket is találunk, amely közvetve vagy közvetlenül a választásokhoz kapcsolódik. Dr. Takács Imre az új tanácsköztársaságról, Gál Gyula a Hazafias Népfőrdő és a kommunisták feladatairól ír. A propagandisták munkájához dr. Vészi Béla „Szocialista állam — szocialista demokrácia”, Békés Sándor „Növekvő létszámmal, fokozódó aktivitással”, D. Kónya Lajos „Kielejtési az érdeklődést”, valamint a „Napirenden a kongresszusi anyag feldolgozása” című írások adnak

segítséget. Megyei vonatkozású anyag: Kovács Béla, a megyei pártbizottság osztályvezetője az alapszervezeti párti körök egyhetes tanfolyamairól számol be, amelyek ezekben a hetekben folynak Hajdú-Bihar megyében.

Ennek a hónapnak legjelentősebb évfordulója is kapcsolatban áll a választásokkal: egy évszázaddal ezelőtt kiáltották ki a francia munkások a világ első proletárhatalmát, a párizsi kommuné, amely fennállásának rövid ideje alatt is képet adott arról, milyen államot alkothat a munkásság, ha egyszer sikerül kivívnia a hatalmat. Az évfordulóról Kálmán Endre emlékezik meg a folyóiratban.

„Lenin pártja a XXIV. kongresszusra készül” — ezzel a címmel a folyóirat Pavel Szatjukovnak, a Partijnaja Zsiny — a szovjet Pártélet — főszerkesztő-helyettesének cikkét közli. A Mongol Népi Forradalmi Párt felévszázados jubileumáról Gál Sándor emlékezik meg.

„A szabadszombatok és a művelődési otthonok” címmel időszerű kérdést boncolgat Kerekes Györgyné. Dr. Nagy László a „Tények és tanulságok” rovatban napjaink egyik legfontosabb kérdésével foglalkozik „A társadalmi, a szövetkezeti és az egyéni érdek köztelen összhangja” című cikkében. A pártmunkásoknak nyújt segítséget Dudás József, amikor a lakáshatározat végrehajtásával kapcsolatban felvetődő kérdéseket ismerteti választ adva egy sor olyan problémára, amelyet az emberek lépten nyomon felvetnek.

Bem József született T. n. pályán korábban m. d. ötte a n. ben belép. megalakít. Itt tíz éve zafiúi érz. lett, sőt b. otthagya.

A hadse. összegeze. vel. De új. amikor k. lengyel s. első köz. soraiba. 18. győzelmet. következ. osztrolem. zettesé a. mára. Van. rancsnok. ellen.

A lengy. után Bem. Egy ideig. rizsban tu. nulmányoz. lengyel r. könyve 18. donban.

Ez az es. cok éveke. kintelyes. Józsefet, a. tóberben. minden e. felszabadít. érkezéséig.

A felk. 1971-es f. olvasható. Tudomány. tanévben r. más tanár. kerül.

Csak a. tudják, ho. úgyneveze. velés a K. szék 1956- időszkab. már okta. szakként, vizsgán v. érdeklődő.

Később. vezetett „B. ba második. val lehet. don a leer. sebb szele. mukra” ne. vehették f.

Nyilván. tett biztos. és minősé. A végzett. fele nem. kedett el. turális fe. feladatok. löket. Ma. tól fokoz. ideológiai, szervezőké. széles kör. retet. Első. ségessé a.

Az 1971. tő népmű. szonót. Er. aránt pály. dományi. kar bárm. zók. A. tették szű. szettudom. láthassana. roket. Az. lódes úgy. humán k. igényel. R. művelői. vah nagy. mányos. nek már. szer szeri. hallgatója. donképpen. nek meg.

Az egye. velők irán. kintettel. mét lesz. csak Buc. ideje hat.

Magyarhomorogon valamivel több mint 1400 ember él. Ma már a lakosság harminc százaléka huszonhat évesnél fiatalabb. Korábban elmentek innen, most szakmát szerezve, magasabb képesséssel visszajönnek.

Öt kiló kukorica

— A kereső lakosság körülbelül kilencven százalékát foglalkoztatjuk — mondja B. Tarsoly Gyula, a termelőszövetkezet elnöke.

— Négy éve még a gyengébbek közé tartoztak. — Most már valóban van itt minden. Gépesítettünk, szerelóműhelyt létesítettünk, igyekeztünk jól csoportosítani az erőnket. Az emberek egyre inkább bíznak a közösben.

— A fiatalok? — Szükségünk van rájuk, s még inkább szükség lesz. Ha több szakemberrel dolgozhatunk, akkor a tsz is jól jár.

— Mit adhat nekik a szövetkezet?

— Az egyesülés után meg kellett kísérlelnünk, hogy visszahozzuk a falutól már elszakadtak egy részét. Ezért kaptak a hazajövők minden ledolgozott munkanap után még öt kiló kukoricát is. Aki megházasodott, annak 1500 forint házassági segélyt adunk. A fiatalok segítségével klubhelyiséget rendeztünk be. Vannak ösztöndíjasaink. Ha valaki dolgozik, s közben tanul, a kiessett munkanapokat nem számítjuk hiányzásnak.

Az élet különböző területei sokkal szorosabban, kitapinthatóbban fonódnak össze itt, mint a városokban vagy a nagyközségekben. A termelőszövetkezet megerősödésével egyre inkább előtérbe kerül az igény: a tsz legyen a falu gazdasági bázisa, lehetőségeihez mérten vállalon részt a kulturális, szociális és egyéb igények kielégítéséből.

Mesedélután KISZ-esekkel

A közösség normáinak elfogadására, a tartalmasabb élet igényére való nevelést már gyerekkorban el kell kezdeni. A homorogi úttörőcsapat vezetője Szabó Jenőné Arcán — egy kicsit a minden tanítványtól megőrzött vidámság, tépelődés, lobbanás és megnyugvás villanásai: — Sok mindenben előreléptünk. Le a kalappal a szövetkezet előtt. Nincs olyan kérésünk, amit nem teljesítenének. Saját kocsiukon viszik a gyerekeinket kirándulni. Azzal, hogy minden támogatást megadnak a KISZ-nek, megintcsak rajtunk segítenek.

— Hogyan? — Tudja, olyan légtört kellene teremtenünk, amelyben zökkenő nélkül válnak KISZ-tagokká az úttörők. A játékos formáknak még fontos szerepük van a nyolcadik osztályt elvégzők életében. A jó az lenne, ha a KISZ-ből egy kis komolyságot hoznánk az

úttörőéletbe, viszont a KISZ em nélkülözheti teljesen a mi nélkülözhetetlenségét.

— Megvalósítható?

— Sok még a gond nálunk is. Mi magunk sem tettünk még meg mindent.

— Amit megtettek?

— A KISZ-esek most már rendszeresen részt vesznek a klubdelutánjainkon. Névre szóló meghívókat küldünk ki nekik. Jól

tűnik, érti a dolgát. A vitrin is a legújabb könyvekkel a tsz-iroda folyosóján — apró fogás, de hasznosnak látszik. Aki betér — márpedig itt mindenki megfordul — először a könyvekkel találkozik.

— Még nincs két éve, hogy idekerültünk. Akkoriban száz olvasónk volt... papíron. Most kétszázhatvan, akik rendszeresen jár-

nak, meg vagy százötvenen is olvasnak „feketén”.

— Feketén?

— Sokan a szomszédnak vagy a gyereküknek szólnak: hozna már ki nekik olvasnivalót. Szégyellnek idejönni — vagy mi. Ez még csak a jobbik eset, de vannak, akik megtiltják a gyerekeknek, hogy könyvtárba járjanak.

— A fiatalok?

— A húsz éven aluliak majd mind visznek innen könyvet. Attól félfelé van a baj. Persze nehéz ez. A szerelóműhelyben azt mondják: olvassék én, de ha hazamegyek, már el vagyok fáradva. Ha kezembe veszek egy könyvet, öt perc múlva alszom. — Ilyenformán nekik is igazuk van.

Hiszem, hogy abból: mennyit olvas egy falu lakossága s mit — szinte minden lényeges dologra következtetni lehet, amit arról a faluról elmondhatunk. A könyvek arról is beszélnek, aki olvassa őket. Magyarhomorogon a 13—20 évesek hetvenöt százalé-

„Feketén” olvasók

A községi könyvtár vezetője Lelkő Vilmosné — úgy

177 éve született Bem József

Bem József 1794. március 14-én született Tarnóiban. Fiatalon katonai pályára lépett, tizenhét éves korában mint lovas tűzer végigküzdötte a nagy orosz hadjáratot. 1815-ben belépett az orosz irányítással megalakított lengyel hadseregbe. Itt tíz évet szolgált, de lengyel hazafiúi érzelmei miatt kegyvesztett lett, sőt börtönbe is került. Ezután otthagyta a katonaságot.

A hadsereg szellemét nem tudta összeegyeztetni szabadságszeretetével. De újból katonaruhába öltözött, amikor kitört 1830 novemberében a lengyel szabadságharc. Varsóban elsők között jelentkezett a küzdők soraiba. 1831-ben figyelemre méltó győzelmet aratott csapata, aminek következménye az volt, hogy az osztrakenkai ütközet nem vált végzetessé a szabadságharcok számára. Varsót mint tűzörségi főparancsnok védte Paszkevicz csapatai ellen.

A lengyel szabadságharc leverése után Bem menekülni kényszerült. Egy ideig Lipcsében élt, majd Párizsban tudományos kérdések tanulmányozásával foglalkozott. A lengyel nemzeti felkelésről írt könyve 1848-ban jelent meg Londonban.

Ez az esztendő a szabadságharcok éveként vonult be Európa tekintélyes részének történetébe. Bem Józsefet, a világszabadság hívét októberben Bécsben találjuk, ahol mindent elkövetett, hogy a város a felszabadító magyar csapatok beérkezéséig tartsa magát. Vakmerő

kitörésekre irányította a forradalom katonáit, de nem akadályozhatta meg a város kapitulációját. Ezután Kossuthnak ajánlotta fel szolgálatait. Talán a legnehezebb feladatot kapta: Erdély visszafoglalásának hadvezéri munkáját bízta rá.

Végigküzdötte a mi szabadságharcunkat is. Szinte csodákat művelt. Tudásával, forradalmi lelkesedésével szinte a semmiből szervezte Erdélyben hadsereget. Gyors kézzel ragadta magához a vezetést. December 23-án meglepetésszerűen megtámadta és szétverte Désnél az osztrák csapatokat. Karácsonykor bevonult Kolozsvárra. Ez a hadművelete olyan értelemben is fontos volt, hogy szilárdította a Debrecenben székelő kormány helyzetét.

Bem tovább folytatta az ellenség üldözését, kiűzte a Kárpátokon túlra, majd betört Bukovinába. Innen visszatérve Marosvásárhelyre ment, hogy a székelyföldön új hadsereget szervezzen. Tihutai győzelme után így írt Kossuthnak: „Nincs szükségem se katonára, se pénzre, se fegyverekre; mindent magam fogok megszerezni magamnak.”

És meg is szerezte. Seregébe ezrével siettek a székelyek, de a katonák kezébe fegyver is kell. Nemcsak puskára, ágyúra is szüksége volt seregének. Lett az is. A Gábor Áron öntődéiből kikerült lövegekkel újabb és újabb ütegeket szereltek fel.

A jobb felszereléssel Bem Puchner generális főerői ellen indult. Szébenig tört előre igen gyors ütem-

ben. Innen hátrálni volt kénytelen Piskiig. A hídfő körül zajlott le az elkecseregetett egynapos csata február 19-én, amely megint Bem seregének győzelmét hozta. Innen származik a híres mondás: „Ha a híd elvész, elvész Erdély is”.

Piski után újabb győzelmek következtek. Márciusban már csak Déván és Gyulafehérvárt voltak osztrák csapatok.

A csodás győzelemsorozat a cári seregek beavatkozása szakította meg. A magyar hadsereg két tűz közé szorult, és beszüntette a harcot. Bem csapatai Dobránál tették le a fegyvert. Ő maga Törökországba menekült.

Nem töltött itt se hosszú időt, és a török kormány máris felkérte, hogy az ország hadseregét európai mintára szervezze meg. Mint a török haderő tábornaga Murad pasa néven fogott a feladatok megvalósításához. Később a szíriai Aleppóban élt, és hozzákezdett a helyben állomásozó arab lovasezred átszervezéséhez.

A török birodalomban élő magyar emigránsokhoz hasonlóan ő is gyakran kifejezte reményét, hogy felveheti még a küzdelmet Magyarország felszabadításáért. A végzet azonban másként határozott, 1850. december 10-én meghalt Aleppóban. Itt is temették el, de holttettét nyolc évtized múltán a lengyel kormány hazaszállíttatta, és szülővárosában, Tarnóiban helyeztette örök nyugalomra.

Dr. N. I.

A népművelőképzés új rendszeréről

A felsőfokú tanintézmények 1971-es felvételi tájékoztatójában olvasható, hogy a Kossuth Lajos Tudományegyetemen az 1971/72-es tanévben népművelés és valamilyen más tanári szak párosítására is sor kerül.

Csak a helyzetet jobban ismerők tudják, hogy nem először szerepel úgynevezett „A” szakként a népművelés a Kossuth Egyetemen. A tanszék 1956-ban kezdődő életében egy időszakban, 1963 és 1968 között már oktatták a népművelést fő szakként, azaz úgy, hogy felvételi vizsgán válogatták ki a szak iránt érdeklődőket.

Később a népművelésnek úgynevezett „B” szakként való oktatásába másodévtől, egy szak elhagyásával lehetett bekapcsolódni. Ily módon a leendő népművelők különböző szelektálás nélkül és a számukra nehezebb szak elhagyásával vehették fel a népművelés szakot.

Nyilvánvaló, hogy így nem lehetett biztosítani a megfelelő számú és minőségű népművelők képzését. A végzett népművelőknek mintegy fele nem is népművelőként helyezkedett el. De a tudományos, kulturális fejlődés is egyre nehezebb feladatok elé állította a népművelőket. Ma már minden népművelőtől fokozottan követelik meg az ideológiai, politikai önállóságot, szervezőkészséget, munkájában a széles körű jártasságot, emberismeretet. Elsősorban ezek tették szükségessé a képzés módosítását.

Az 1971/72-es tanévben a felvehető népművelés szakosok száma huszonöt. Erre a huszonöt helyre egyaránt pályázhatnak a bölcsészettudományi és a természettudományi kar bármely tanárszakára jelentkezők. A differenciáltabb igények tették szükségessé azt, hogy természettudományos képzettségűek is eljátszassanak népművelői munkaköröket. Az iskolán kívüli közművelődés ügye ma már korántsem csak humán képzettségű népművelőket igényel. Különösen az üzemi népművelői munka jobb ellátásában van nagy szerepe a természettudományos műveltségnek. A tanszéknek már a korábbi felvételi rendszer szerint is van néhány TTK-s hallgatója, de a lehetőségek tulajdonképpen csak a jövő tanévtől nőnek meg igazán.

Az egyetemi végzettségű népművelők iránti nagy igényre való tekintettel a következő tanévtől ismét lesz levelezőoktatás; ez eddig csak Budapesten folyt. A képzés ideje hat év, s a pályázórna. egy

másik szakkal együtt kell a népművelést tanulnia. Emellett bevezetik a hároméves, egyzakos kiegészítő képzést olyan egyetemi végzettségűek számára, akiknek a munkaköre megkívánja ennek a szaknak az elvégzését. Ide tehát bármilyen egyetemi végzettséggel (jogi, közgazdasági, orvosi, tanári stb.) lehet jelentkezni. A népművelés szak levelező úton való elvégzésének harmadik formája két év alatt ad népművelői diplomát. Ide általában felsőfokú tanítóképzőt végzetek jelentkezhetnek, akiknek munkaköréhez előírják az egyetemi diplomát.

Az ősszel kezdődő, most már öt-éves nappali tagozatú népművelőképzés korszerű tanterv kidolgozásával kíván a legújabb követelményeknek megfelelni. Az új, 1968-ban bevezetett tanterv megszüntette az oktatott tárgyak szétaprózódását, és a döntő szaktárgyakra koncentrált. Kialakította a megfelelő arányt az elmélet és a gyakorlat között, új tudományterületeket sikerült az oktatásba bevonni. Ezek közül a legjelentősebb — hiszen a társadalmi szükséglet irányította rá a figyelmet — a szociológia, a kommunikációelmélet és a vezetéselmélet. Harmadévtől a felnőttnevelési, szociológiai, művészeti-eszté-

tikai ágazatok felé lehet specializálódni.

Az oktatási feladatok hirtelen megnövekedésével fokozódott a tanszék káderproblémája is. A felnőttnevelési és köznevelési tanszéknek jelenleg négy oktatója van, s ez 1971 őszétől semmilyen körülmények között sem lesz elég. Az oktatás kibővülése, a specializálás, a tudományos jelleg erősödése, a kutatás kiszélesítése több oktatót igényel. A tanszék két státuskérelmét az egyetem pártolólag terjesztette fel a minisztériumba.

Az egyetemre való jelentkezések napokon belül lezáródnak. A felvételi vizsgákra való jó felkészülés érdekében érdemes megemlíteni, hogy a pályázóknak milyen feladatokat kell a sikeres felvételi érdekében megoldaniuk. A felvételi vizsgán számonkért tudásanyag igen sokrétű, bár semmiképpen sem tér el a középiskolában tanultaktól. Azonban mindenképpen megfelelő szintetizálóképességgel kell rendelkezniük a pályázóknak ahhoz, hogy az egyes korok történetének művelődéspolitikai vonatkozásait csoportosítani tudják. Ezenkívül számtalan teszttel győződnek meg a népművelői adottságok meglétéről avagy hiányáról.

R. P.

Azt mondja egy osztályvezető ismerősöm: ha egy akta harminc nap alatt nem intézi el magát, baj van az aktával.

No lám, mit nem hall az ember! Arcom mégsem lehet meggyőzően értelmes, mert értesemre a következő történéssel bizonyítja igazát.

N. termelőszövetkezet istállót épít. Szüksége van 400 négyzetméter hullámpalára. Hiánycikk, nem megy könnyen a dolog. Mindenesetre a megrendelőpapírokat elküldik. De azért az elnök is felutazik Pestre. Beszél az öccsével, segítsen az ügyben. Az öccs fontos beosztású ember. Felméri a helyzetet, és segít. Nem, nem telefon. Átmegegy a vállalat igazgatójához, és megbeszéli vele az ügyet. „Termelőszövetkezetekről van szó,

komám. Légy szíves hamarabb intézkedni, ha módodban áll!”

Ezzel az ügy elintéztett — gondolnánk mi. De mégsem. Nézzük csak a főagronómust! Hiú ember, de ebben az esetben rossz tulajdonságát

sen adja ki a hullámpalát! — Jó, jó, osztályvezető kartárs. De már maga a második. Az igazgató elvtárs is szól kora reggel ebben az ügyben.

— Ahá, komolyan? Na és...?

A főagronómus felbuzdulva öt liter kisüsti pálinkát, küldött az újságírónak. Nem fogott ki rajta az elnök!

Az újságíró összehozott egy tűrhető kis dolgozatot a vállalat eredményes gazdálkodásáról, kiemelve az osztályvezető tevékenységét.

Az osztályvezető szólt a titkárnőjének: hozasson konyakot, délutánra meghívta az újságírórt.

Az előadó munka után házament, és szólt az asszonynak, ne melegítse meg a babfőzeléket, talán ebben a hőségben hidegen jobban ízlene.

(SUHA)

— Semmi baj, de én már tegnap a megrendelővel alapján leszállítottam a palát. És nem tudom, most mit tegyek. Még kétszer megküldtem ugyanazt a mennyiséget?

— Nem, dehogyan, rendben van, köszönöm — válaszolja.

Az elnök hazautazott, és a palát látva szeretettel és büszkeséggel gondolt az öccsére. Meg is

DEBRECENI SZOBROK ÉS EMLÉKTÁBLÁK

Batthyány utcai Petőfi-emléktáblák

A Batthyány utca 16. sz. ház falán vörösmárvány emléktábla. Betűinek aranyozása már megkopott, de azért jól olvasható: „E házban lakott Petőfi Sándor családjaival 1849-ben. Hősi halálának féléves évfordulóján hálás kegyelettel a Csokonai Kör. 1899. július 31.”

Alatta másik tábla: „A néppel tűzön-vízen át... Petőfi Sándor hősi halálának 100. évfordulóján emelte a Magyar Ifjúság Népi Szövetsége.”

Melletted harmadik: „Békét csupán a szabadság felszentelt kezéből... Ebben a házban lakott Petőfi Sándor 1849-ben. Halálának 100. évfordulóján állította a MINSZ Magasépítési NV. SZIT csoportja.”

Mind a három tábla ugyanarra az eseményre emlékeztet.

Az évszám nem egészen pontos, mert Petőfi áldott állapotban levő feleségét 1848. november 30-án hozza Debrecenbe, s az emléktáblával megjelölt házban bérlet szállást. Itt születik Zoltán fia. Ő maga erről az eseményről így ír: „Született Zoltán fiam december 15. 1848. déli 12 órakor, Debreczenben, a Harminczad utcában Ormos szabó házában, az utcára nyíló kapu mellett szobában.”

Petőfi 1848. szeptemberében beállt katonának, és feleségét szüleihez vitte Erdődre. A nemzetiségi lázongások miatt nem látván biztonságban őket, Debrecenbe költöztek, ahol akkor Petőfi zászlóaljával tartózkodott. „Így érte szegény fiamat az a szerencsétlenség, hogy Debreczenben született. Debreczenben, és mi több: pénteki napon.”

Január közepén indul Petőfi Bem táborába. Február 8-án Bem futári megbízással Debrecenbe küldi, s innen február 23-án indul másodszer a harctérre, s ugyanekkor megkéri Arany Jánost, hogy feleségét és

fiát dajkáskul Szalontára vigye. Arany felesége jön értük.

Tehát mintegy három hónapot töltött Petőfi családja a Batthyány, abban az időben a Harminczados utcai házban. Harminczados utcának neveztek, mert ott volt a királyi harmincadhivatal székháza. A harmincad egyfajta vám volt, amelyet az országon által menő, az országba behozandó vagy abból ki- viendő tárgyakból mindazok fizetni tartoztak, kik ez alól törvényesen felmentve nem voltak.

1871-ben már Batthyány utca, a vértanúhalált halt Batthyány Lajosnak, az első felelős magyar miniszterium elnökének emlékeztetére.

É. Kiss Sándor

Városunk

A Debrecen Városi Könyvtár dokumentációs stúdiója készítette a Debrecen Városi Tanács megbízásából azt a huszonöt perces filmet, amelyet a következő napokban a jelölő gyűléseken és a kisgyűléseken vetítenek majd, mielőtt a Művész mozi műsorán is szerepelne. A Debrecenről, Városunkról készült film forgatókönyvét Király Ferenc írta, az operatőr pedig Zoltai Károly.

A film miközben felöleli az elmúlt huszonöt év eredményeit, megidézi a háborús borzalmakat, a lebombázott házak, jajveszékeltő sebészetek világát is, hogy annál szívesebben, tisztábban zengje az újjászülés dalát. Elénk tárja azokat a vívmányokat, amelyekre nemcsak a város, nemcsak Debrecen, de az egész megye, sőt az egész ország büszke lehet: a BIOGAL Gyógyszergyárt, a csapágműveket, a MEDICOR Művek debreceni gyárat, a konzervgyárat, a műanyaggyárat, a ruhagyárat, a különböző iskolákat, óvodákat, áruházakat, laboratóriumokat és a szép környezetű lakótelepeket, üdülőket. A második világháborút követő tíz év során több gyár és üzem létesült, mint az 1945 előtti száz évben — állapítja meg tárgyilagosan, de jogos büszkeséggel a film, amely a város kulturális megmozdulásairól is tudósít, a szellemi életet is reprezentálja, az Ideiglenes Nemzetgyűlés, az Ideiglenes Kormány megalakulásától kezdődően a maig, a kórusfesztiválokig, a művésztalpgyalosításig, a virágkarneválig, a Tiszta és Virágos Debrecenért mozgalom koronájáig, ugyanígy a több mint 400 éves nyomda megfiatalodásáig.

A jövő terveit, a holnap Debrecenének arculatát is törekszik bemutatni a film. Beszédessé példák erre: a jellegzetes Csapó-kanyar eltűnése, ahol 910 új lakás épül fel, ennyi abból a 12 ezer állami, szövetkezeti és magánérből felépítendő lakásból, amely a következő öt év során jelentősen enyhíti majd a lakás-gondokat. De a jövő képéhez tartozik még a kultúrkombinát vagy a rövidesen új ruhát öltő nagylvállomás is, ahol csaknem félmilliárdos költséggel szigetperonokat, aluljárókat építenek.

Nőnie, fejlődnie kell Debrecennek. Hiszen a távlati terv szerint az ezredforduló háromszázszerez lakosa lesz a Tiszántúl fővárosának.

Debreceni vasárnap délelőtt a rádióban

Március 14-én, vasárnap délelőti két debreceni műsor követi egymást a rádióban. 9.51-kor „Debrecen a szabadság őrvárosa” címmel irodalmi műsor hangzik el, amelyet Taar Ferenc debreceni író állított össze, s az írók, költők művelt debreceni színeknek tolmácsolják. Nem sokkal később, 11 órakor a Petőfi adón egyenes közvetítésben operahangverseny hangzik el, ugyancsak debreceni karmesterek és énekesek előadásában. A két műsor érdekessége: megközelítőleg felsorakoztatja a Csokonai Színház legjobb prózai színezeit és operáénekeit, összképet ad a művészek felkészültségéről, a színház művészi erejéről.

FELHÍVÁS!

A HAJDÚ-BIHAR MEGYEI
RUHÁZATI KISKERESKEDELMI VÁLLALAT

Hajdúböszörményben, Dorogi u. 2. sz. alatt

MEGNYITOTTA

gyermekcipő szaküzletét

Legújabb divatcipők bő választékban állnak rendelkezésre.

KERESSE FEL SZAKÜZLETÜNKET!

A HEVESI RÁKÓCZI MG TSZ

megnyitotta sóderbányáját

A bánya a községtől 6 km-re van.
A környéken ez a legközelebbi kitermelés,
közvetlen műút mellett!

Szövetkezetek, vállalatok a helyszínen is
megrendelhetnek, magán megrendelők a
helyszínen is fizethetnek!

Kívánságra a szállítást vállaljuk!

Rakodógép állandóan a helyszínen.

Ár rakodással együtt 45 Ft/köbméter.

Érdeklődni lehet:
a tsz központjában
Heves, Hunyadi u. 25. Telefon: 5.

Közgazdasági technikumi
végzettséggel rendelkező
számlaellenőrt,
belsőellenőrt,
valamint nagy gyakorlattal
rendelkező
gyors- és gépirónóket
azonnali belépéssel
felvesszünk.
Fizetés megegyezés szerint.
Motorszerelő Ktsz. Debrecen,
Bartók Béla út 46. sz.

Járműszerelőt, Dieselszerelőket

állandó debreceni munkahellyel

AZONNAL FELVESZÜNK

Egy műszak, minden szombat szabad.

KÖZMŰÉP.

8. sz. Segédüzeme, Debrecen, Vágóhid u. 12/C.

A Debreceni Konzervgyár

gyakorlattal rendelkező kereskedelmi előadót, örekszámolókat, anyaggyártókat és lakatosokat alkalmaz.

VASIPARI
MEGMUNKÁLÓ ÜZEMEK
FIGYELEM!

550 mm-es lökethozsú harántgyalu géppunkre napi 16 órára megtelelő

BÉRMUNKÁT VÁLLALUNK,

rövid határidővel.

MOTORSZERELŐ KTSZ
Debrecen, Bartók Béla út 46. sz.

Üi.: Kobezda Sándor
Telefon: 15-184.

AZ OROSHÁZI ÜVEGGYÁR

gépkezelői munkakörbe 18 éven felüli férfi

dolgozókat keres felvételre

Keres továbbá 18 éven felüli női dolgozókat is üvegosztályozó munkakörbe. Étkelés és szállás biztosítva van. Házaspárok részére havonta és személyenként 200 Ft albérteti hozzájárulást fizet a gyár.

Felvétel esetén az útiköltséget megtérítjük.

Jelentkezni lehet a gyár munkaügyi osztályán személyesen vagy levélben.

Címünk: UM Orosházi Üvegyár, Orosháza.

Jó képességű

motorszerelőket azonnal felvesszünk

Jelentkezés a

Közmű- és Mélyépítő Vállalat

3. sz. segédüzemébe, Debrecen, Vágóhid u. 12/C.

Talajjavító Vállalat

18. évet betöltött, 8 általános iskolát végzett

dolgozókat heiskoláz kotrógép-kezelőnek

Debrecen, Vörös Hadsereg útja 54. sz.

Vállalatunk 1971. szeptember 1-ével

IPARI TANULÓKAT VESZ FEL

az alábbi szakmákba:

kőműves, ác, festő, fapadlózó, hidegburkoló, géplakatos, épületlakatos, üvegező, villanszerelő, központifűtés-szerelő, víz- és gázszerelő, építőgépész, épületbádogos, valamint műköcsészítő.

A vidéki fiatalokat tanulóotthonban helyezük el, teljes ellátásukról gondoskodunk.

JELENTKEZÉS:

A 43. SZ. ÁLLAMI ÉPÍTŐIPARI VÁLLALAT

szakoktatási csoportjánál,

Budapest, XI., Dombóvári út 19.

DOLGOZÓKAT ALKALMAZNAK

Gyakorlattal rendelkező gyors- és gépirónóket azonnali belépéssel felvesszünk a Tiszántúli Talajjavító és Talajvédelmi Vállalat Debrecen, Vörös Hadsereg útja 54.

Felvesszünk műszaki raktárosi munkakörbe mezőgazdasági gépészeti szakközépiskolát végzett szakmunkást. Hajdúböszörmény, Mezőgazdasági Szakmunkásképző Iskola.

Felsőfokú Építőgépészeti Technikum pályázatot hirdet mechanikai laborba laboránsi munkakörbe elektrotechnikai vagy elektroműszerész végzettséggel. Jelentkezni lehet személyesen vagy levélben önéletrajz és pályázat benyújtással. Debrecen, Landler J. u. 2. Gépelemek Tanszéken.

A Hajdúböszörményi Építő-, Fa- és Fémipari Ktsz gyakorlattal rendelkező építésvezetőt keres. Fizetés megegyezés szerint. Jelentkezés a szövetkezet központjában. Hajdúböszörmény, Szabadság útja 11. sz. alatt.

A Kossuth Egyetem felvessz helyettes váltóportást, nyugdíjasok kivételével. Jelentkezés a gondnokoságon.

Építőipari munkák ellenőrzésében jártas nyugdíjas szakembert műszaki ellenőrnek alkalmazunk. Általános iskola, Debrecen, Április 4. útja 33.

A Hajdúnánási Állami Gazdaság tedeji kerület felvessz mezőgazdasági munkásokat, építőipari szak- és segédmunkásokat, traktorosokat váltó traktorosnak. A gazdaság munkásszállást és üzemi étkeztést biztosít térítés ellenében. Jó kereseti lehetőség. Jelentkezni lehet a tedeji központban, az agronómián.

Felvesszünk autószerelőket, autóvillamosság szerelőket, karosszérialakatosokat és motortekercselőt. BARNEVAL, Debrecen, Diószegi út 1. A MÁV Járműjavítónál levő zöld-ség-gyümölcs elárusítóhelyekre boltvezetőt veszünk fel. Maróthi György u. 3. szám alatti Tsz-társulás.

Gyakorlattal rendelkező építész-technikust, valamint tetőfedő, bádogos szakmunkásokat, segédmunkásokat felvessz a Vörösmarty MTSZ. Debrecen, Bethlen u. 26. sz.

Nyugdíjas cipész szakmunkást, aki csákózó munkakörben dolgozott, továbbá lakatos szakmunkást, építőipari segédmunkásokat azonnali belépésre felvessz a Hajdúsági Bőrgyár Debrecen, Vágóhid u. 7.

Debreceni Finommechanikai Vállalat felvételre keres éjjeliőrt, segédmunkást, valamint egy fő lakatosot, aki hegesztői vizsgával is rendelkezik. Debrecen, Szabadság útja 92.

Statisztikus munkakörben megfelelő képzettséggel rendelkező személyt felvesszünk. Jelentkezni lehet a földési AFESZ irodájában. 4 óras munkaidőjű takarítónóket felvesszünk. ATOMKI, Bem tér 18/C.

A Nagyerdei Gyógyfürdő Vállalat felvételre keres vízvezeték-szerelőt, kőműves, festő szakmunkásokat, valamint férfi segédmunkásokat. Jelentkezés a munkaügyi előadónál.

16 évet betöltött lányokat szövönek felvessz a Pamuttextilművek Jacquard Szövőgyára. A betanulási idő 12 hét: ezen idő alatt havonta 1050 Ft bruttó fizetést és napi 1 Ft-ért ebédet biztosítunk. Lakást minimális térítés mellett leányotthonoszerű elhelyezésben adunk. Jelentkezés írásban a PTM Jacquard Szövőgyár üzemeigazgatási osztályán. Budapest XIII., Szekszárdi út 19-25.

Városi Csecsemőotthon (Bocskai tér 1.) felvessz hivatalsegédet és helyettesítésre varni tudó betanított munkást.

Bevezettük

a parkett- csiszológép,

gyermek mélykoesi és főtákarok kölcsönzését.

BELKER KÖLCSÖNZŐ VÁLLALAT

Debrecen, Hatvan u. 1. sz. Telefon: 15-191.

FELVESZÜNK

raktárgazdálkodási csoportvezetőt,

gyors-gépirókat

és géplakatos szakmunkásokat.

HUNGÁRIA

MŰANYAGFELDOLGOZÓ VÁLLALAT

Jelentkezés a munkaügyi osztályon, Kishegyesi út.

Ezúton mondunk köszönetet mindazoknak, akik drága édesapánk,

PFANN SÁNDOR

temetésén megjelentek, sírjára koszorút, virágot helyeztek, és fájdalmaikban osztoztak.

A gyászoló család

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett anyósom, nagynéném és rokonunk,

ÜZV. ZAVACZKY ANDRÁSNE Tornya Erzsébet MÁV-nyugdíjas

75 éves korában váratlanul elhunyt. Szeretett halottunk hamvasztás előtti búcsúztatása f. hó 16-án, kedden délelőtt 9 órakor lesz a Köztemető I. o. ravatalozó termében, a ref. egyház szertartása szerint.

A gyászoló család

Lakás: Marx Károly u. 76.

Ezúton mondunk köszönetet minden kedves rokonunknak, ismerősöknek, akik szeretett halottunk,

ID. SZOMBATI ISTVAN nyugdíjas

temetésén megjelentek, ravatalára koszorút, virágot helyeztek, és mély fájdalmaikat enyhíteni igyekeztek.

A gyászoló család

Ezúton mondunk köszönetet minden kedves rokonunknak, jó ismerősöknek, jó szomszédoknak és mindazoknak, akik szeretett halottunk,

KEMECSEI MIKLÓSNE Kovács Erzsébet

temetésén megjelentek, ravatalára koszorút, virágot helyeztek, és mélyes bánatunkban résztvevő szívvvel osztoztak.

Bánatos férje, gondozója és a gyászoló család

Ezúton mondunk köszönetet kedves rokonainknak, jó ismerősöknek, jó szomszédoknak és mindazoknak, akik szeretett halottunk,

PAPP ISTVAN festőművész

temetésén megjelentek, ravatalára koszorút, virágot helyeztek, és mélyes bánatunkban résztvevő szívvvel osztoztak.

A gyászoló család

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett drága jó férjem, édesapám, testvérem, nagyapám, apósom, sógorunk és jó rokonunk,

SAHI GYULA nyugdíjas

65 éves korában, hosszú szenvedés után elhunyt. Drága halottunkat f. hó 15-én, hétfőn délután 2 órakor helyezték örök nyugalomra a Köztemető I. o. ravatalozó termében, a ref. egyház szertartása szerint.

A gyászoló család

Lakás: Rákóczi u. 69.

Torná As

Hajdúszerbonyolított asztalitenisz delmeit. A delmek fol eredmények Nők. Egyé ri Piroška Czaga Zita Harsányi Zahár Ildik rosban: 1. (Nagyhegye Lengyel (F Csombordi kes, Szűcs. Férfiak.

Tolla be

A városi szövetség je tevéken múltja. De ért el ere korosztály tott városi szép szám fiatalok, fiú nosnak bi február kö rendezett b szereplői versenyzői dázás fejlőd Volán szak A D. V Debrecenbe gos szaksz Ráczó Pál. gyar.tollas rget edzője e Bp. Helyiip magyar baj tervek szer tól a Landl iskola (Tan ttermében h holnap, va órától újab szabályisme

Hé

Március La DVSC spo tól: A D. Sp gó-szakosztá nak terembé dülő, négy r Március As Ebesi álta giuma, 8 óra XX. spart elődöntője. versenyzőime

Nagyerdei götti erdőres és a debrec mezei futóba részvevőkke verseny.

Nádudvar dányi MÁV (Szatmári). Hajdúszerbony zsei, Tóth E szoboszlói E TITÁSZ Ele ter, Zsákay

Ezúton minden kedv sz vezetős gonálnak, a kola pedn nyainak, sz társaknak, sz lejtéhetetlen

MOH temetésén virágot, k mélyes b szívvvel oszt

Ebes, Alk

HAJDÚ-BIH let: 14 193

Tornászok úttörő-olimpiája Hajdúböszörményben

Asztalitenisz-spartakiád Hajdúszoboszlón

Hajdúszoboszlón a napokban bonyolították le az 1971. évi asztalitenisz-spartakiád küzdelmeit. A versenyen jó küzdelmek folytak és az alábbi eredmények születtek.

Nők. Egyéniben: 1. Szathmári Piroška (Nagyhegyes), 2. Czaga Zita (Nagyhegyes), 3. Harsányi Júlia (Földgáz), 4. Zahár Ildikó (Földgáz). — **Párosban:** 1. Szathmári Piroška (Nagyhegyes), 2. Harsányi Júlia (Földgáz), 3. Molnár Lengyel (Földgáz), 4. Kerekes Szűcs (Földgáz).

Férfiak. Egyéniben: 1. Mo-

hácsi László (Siófoki Kóola), 2. Németh István (Bútoripari V.), 3. Tóth Ernő (EM Építészeti Vezetőség), 4. Tarr János (Bútoripari V.). — **Párosban:** 1. Mohácsi Tóth, 2. Harmati, Németh (Bútoripari), 3. Csermák, Kunkli (Útépítő), 4. Fige, Pus-kás (Gépjavitó).

Hajdúböszörményben, az 5. számú általános iskola tornatermében bonyolították le az év tornász úttörő-olimpiát. A versenyen a hajdúböszörményi tornászreményesek szépen szerepeltek.

A verseny eredményei.

Csapatban. Lányok: 1. 3. sz. iskola, 2. 5. sz. iskola, 3. 1. sz. iskola. — **Fiúk:** 1. 5. sz. iskola, 2. 1. sz. iskola, 3. 3. sz. iskola.

Egyéniben. Lányok. 1. Óze Magdolna (3. sz. iskola), 2. Zelenka Ágnes (3. sz. iskola), 3. Katonka Erzsébet (3. sz. iskola). — **Fiúk:** 1. Fekete Antal (5. sz. iskola), 2. Suránszky György (1. sz. iskola), 3. Ábrók László (3. sz. iskola).

A győzteseknek és a helyezettnek **Lányi Zoltánné**, az általános iskolai sporttanács elnöke nyújtotta át az érmeket, okleveleket.

Kovács Attila második az országos pályakitűző versenyen

A tájékoztatói futás Hajdú-Bihar megyei szakszövetsége által kiírt IV. országos pályakitűző versenyre az ország 16 megyéjéből és a fővárosból 235 fő nevezett. A feladatot jelentette egy I. osztályú országos tájékoztatói futóverseny férfi, ill. női pályájának kitézése a megadott térképen.

A kidolgozott pályázatok 177 fő küldte el a hajdú-bihari szakszövetségnek, amely 171 pályamunkát tartott értékelhetőnek, 138 férfié és 33 nőié. Hajdú-Bihar megyéből 12 fő vett részt a versenyen.

Az értékelő bizottság elvé-

gezte munkáját, megállapította a versenyzők sorrendjét. A férfiaknál nagyszerű munkát végzett a debreceni **Kovács Attila**, aki a második helyen végzett, magas pontszámmal. A bizottság a férfiaknál hat, a nőknél három legjobb munkát jutalmazott.

A pályakitűző verseny eredményei.

Férfiak: 1. Hornák Zoltán (Veszprém) 945 pont, 2. Kovács Attila (Debrecen) 916 pont, 3. Schell Antal (Budapest) 894 pont, 4. Szarka Ernő (Budapest) 886 pont, 5. dr. Domány Mihály (Miskolc) 881 pont, 6.

ifj. Balla Sándor (Budapest) 874 pont, ... 37. Török István (Debrecen) 828 pont, ... 44. Ladóczy Attila (Debrecen) 815 pont, ... 57. Virágh István (Debrecen) 791 pont, ... 70. dr. Szokol Miklós (Debrecen) 773 pont, ... 81. Paál András (Debrecen) 757 pont, ... 89. Szabó László (Debrecen) 740 pont, ... 112. Széll János (Debrecen) 692 pont, ... 121. Szabados Máttyás (Debrecen) 674 pont.

Nők: 1. Schell Antalné (Budapest) 452 pont, 2. Lányi Botondné (Nyíregyháza) 417 pont, 3. Balla Sándorné (Budapest) 415 pont, ... 11. Palatinszky Anna (Debrecen) 393 pont, ... 17. Takács Mária (Debrecen) 381 pont, ... 30. Harmati Irén (Debrecen) 331 pont.

Az eredményhirdetést és a díjkiosztást tegnap, pénteken este tartotta a megyei tájékoztatói futó szakszövetség.

Tollaslabda-bemutató

A városi tollaslabda-szakszövetség még csak rövid ideje tevékenykedik, alig van múltja. De a rövid idő alatt is ért el eredményt. A három korosztály részére lebonyolított városi bajnokságon igen szép számmal vettek részt a fiatalok, fiúk és lányok. Hasznosnak bizonyult a később, február közepén Debrecenben rendezett bemutató, amelynek szereplői a Szolnoki Kilián-versenyzői voltak. A tollaslabdázás fejlődését segíti a D. Volán szakosztálya is.

A D. Volán meghívására Debrecenbe érkezik az országos szakszövetség főtájkára, Rácz Pál, aki egyben a magyar tollaslabda-válogatott kegyedzője és Cserny János, a Bp. Helyiipari SC többszörös magyar bajnok versenyzője. A tervek szerint ma este 6 órától a Landler Jenő Szakközépiskola (Tanács u. 3. sz.) tornatermében bemutatót tartanak, holnap, vasárnap délelőtt 11 órától újabb bemutató lesz és szabályismertetőt is tartanak.

Sportszerűségi verseny a kézilabdázóknál

A sportolók nevelése, a sportfegyelm megtartása, hatóságabb biztosítása érdekében a Hajdú-Bihar megyei kézilabda-szakszövetség az 1971-es bajnoki idényre is kiírta a

sportszerűségi versenyt. A versenyben a megyei bajnokságban szereplő férfi és női csapatok vesznek részt.

A versenyt, a sportszerűséget minden fordulóban értékeli és

nyilvántartja a szakszövetség e célra alakított bizottsága. A kiírás szerint a csapatok minden mérkőzés lejárta után húsz pontot kapnak, amennyiben a találkozó elmarad, a vétkes csapat nem kap pontot. A lejáratott mérkőzés húsz pontjából a következő esetekben vannak le: kétperces kiállításért két pont, ötpercesért három, végleges kiállításért pedig öt pontot vonnak le — jótékonosként. Amennyiben a mérkőzés a szurkolók sportszerűtlen magatartása miatt egy percnél tovább szünetel, a pályaválasztó csapatot öt pont levonásra kerül, ha a közönség miatt félbeszakadna a találkozó, tíz ponttal „fizet” a pályaválasztó. A sportszerűtlenül levonuló csapatotól 15 pont kerül levonásra.

A sportszerűségi versenyt az a csapat nyeri, amely a legkevesebb hibapontot gyűjti. Az első helyezett férfi és női csapat elnyeri a szakszövetség vándorserlegét.

Labda helyett labda

A minap nagyszerű labdarúgó-mérkőzést láttam a tévé képernyőjén. Nem a szerdán közvetített mérkőzésre gondolok, amelyet Jenában játszottak, hanem egy másikra. Egy dél-amerikai. Es

miért hozakodok elő egy tengerentúli találkozóval? Egyszerűen azért, mert érdekes jelenségre figyelhettem fel.

A Sao Paulóban lejátszott Sao Paulo—Bukaresti Dinamo nemzetközi mérkőzésen szinte egyfolytában ment a játék. Ha kiment a labda az oldalvonalon vagy az alapvonalon, nem a kiment labda után szaladgáltak, hanem azonnal másik — bizonyára előzőleg hitelesített — labdát dobtak be, és másodpercekben belül folytatható tovább a játék akár partidobással, akár kapukirúgással.

Nyolc-tíz labda is lehetett a pálya körül és ahol játékos kívül került a pettyes labda, azonnymában másikat dobtak be helyette. Így a szurkolók nem bosszankodhattak azon, hogy húzzák az időt, mert a kilencven percből negyedóránál is több ideig nincs játék. Ezt a szokást nálunk is bevezethetnék — ahol több labdával is rendelkeznek — hiszen szükség van a labdarúgás nézőtáborának visszafeszítésére. Es ennek egyik módja a folyamatos játék biztosítása.

(f)

Működik a vízvédelmi bizottság

Nemcsak a halászoknak, hanem a horgászoknak is sok bosszúságot és kárt okoz a víz szennyezése. Ismeretes, hogy a halak a szennyeződött vízben nem tudnak élni. A Balatonon különösen érezhető volt az elmúlt években a tömeges halpusztulás, melyet a vegyszerek vízbe jutása okozott. Az elmúlt évben a Hortobágy folyóban is tapasztalták a vegyszerek káros hatását, és igen sok ponty pusztult el. Ez a szennyeződés azóta már megszűnt.

A MOHOSZ vízvédelmi bizottságot alakított, melynek legfontosabb teendője a vízszennyeződések megakadályozása, a felelősök felkutatása. Az elmúlt évben több mint félmillió forint kártérítésre köteleztek különböző vállalatokat a halak pusztulását okozó szennyeződésekért.

A vegyszerek által okozott szennyeződésnél nagy szerepet játszik a gondatlanság. Előfordul számos esetben, hogy a mezőgazdasági területeken használt vegyszereket nem megfelelő módon alkalmazták, és a felelőtlenség odáig terjedt, hogy a vegyszeres műanyag zsákokat használat után belemosták az öntözőcsatornák vizébe.

Az eredményesebb védekezés érdekében a MOHOSZ vízvédelmi tájékoztató füzetet adott ki, amelyet megkapnak a horgászgyűléseket, hogy annak adatai alapján maguk is tevékenyen részt vegyenek a vízvédelmi munkában.

Hét végi sportműsor

Március 13., szombat

Labdarúgás

DVSC sportcsarnoka, 14 órától: A D. Sportiskola labdarúgó-szakosztálya nyolc csapatának terembajnoksága. Első forduló, négy mérkőzés.

Március 14., vasárnap

Asztalitenisz

Ebesi általános iskola kollégiuma, 8 óra: A falusi dolgozók XX. spartakiádjának járási elődöntője, 14 község férfi, női versenyzőinek részvételével.

Atlétika

Nagyerdei vidámpark mögötti erdőrezs, 10 óra: Debrecen és a debreceni járás 1971. évi mezői futóbajnoksága, férfi, női részvevőkkel, egyéni és csapatverseny.

Labdarúgás

Nádudvari TSE—Püspökkladányi MÁV (Fülep, Nagy J., Szathmári), Derecskei Petőfi—Hajdúszoboszlói Bocskai (Mizsei, Tóth B., Kovács), Hajdúszoboszlói Földgázbanász—D. TITÁSZ Elektromos (dr. Demeter, Zsákay, Bogdány), Bi-

harnagybajom—Kabai MEDOSZ (Báthori, Németi, Bagi), Csökmő—Komádi TSE (Papp I., Csontos, Ugrai), Nagyrábéi Petőfi—Hajdúböszörményi Gépjavitó (Nagy S., dr. Csaba, Lámer). Délután 3 órakor kezdődő mérkőzések az MNK-ért.

DVSC sportcsarnoka, 8 órától: A D. Sportiskola labdarúgó-szakosztálya nyolc csapatának terembajnoksága. Második forduló, négy mérkőzés.

Röplabda

Felsőfokú Építőgépeszeti Technikum tornaterme, 14.30 óra: Debreceni EAC—Csepel (Markovics). Férfi NB I-es bajnoki mérkőzés.

Sakk

Ebesi általános iskola kollégiuma, 8 óra: A falusi dolgozók spartakiádjának járási elődöntője.

Torna

Tóth Árpád Gimnázium tornaterme, 9.30 óra: Debrecen 1970—71. évi kisdobos fiú—leány egyéni és csapatbajnoksága, 1960. szeptember 1. után született fiatalok részvételével.

Irány a Börzsöny!

Az elmúlt évben szép eredményeket ért el a debreceni Maróthi György Tanítóképző Intézet természetjáró szakosztálya. A szakosztály — úgy látszik — az idén sem ténnyedik. Pénteken 15 képzős hosszabb túrára indult, március 15-ig a Börzsöny-hegységben töltik a hét végét. A mostani zord időjárási viszonyok közt megrendezésre kerülő túra komoly fizikai teljesítményt követel a fiataloktól, hiszen ötven kilométer tesznek majd meg gyalogosan. A tanítóképző Intézet természetjáró túráját dr. Földesi Béla testnevelő tanár vezeti.

Együtt a bírák és az edzők

Időnként együttes megbeszélésen vesznek részt a hajdú-bihari labdarúgóedzők és -játékosok. A közös megbeszélések tárgya egyrészt, hogy a csapatok a szabályok megtartásával jobb teljesítményt nyújthassanak, másrészt a sportfegyelm biztosítása mellett zökkenőmentesebb a mérkőzések lebonyolítása. E célok elérése érdekében mondják el tapasztalataikat egymásnak a futballbírák és -edzők. Legközelebb március 15-én, hétfőn délután 5 órától tartják közös továbbképző összejövetelüket a megyében dolgozó edzők és játékosok. Az összejövetelre a Dózsa Kossuth utcai klubtermében kerül majd sor.

Egyik szemem sír a másik nevet

Érdekes körülmények közé került két sportág két debreceni képviselője. Talán az érdekes jelző nem is fejezi ki azt, miképpen került vissza a magasabb osztályba egy csapat, illetve miként nem kerülhetett vissza — egy másik együttes. Érdekes helyett inkább rendkívülinek mondható a kérdés, amiről itt szó van.

Közelebbről: a DEAC férfi NB I-es röplabdacsapata kiesett az NB I-ből, mégis visszakerült. Az NB I-ben — bármilyen sportágban is — szokatlan körülmény az, hogy egy csapat óvás után — egy játékos jogosulatlan szereplésével folytán — mégis visszamaradt az NB I-ben (és kiesett a már magát páholyban érő Nyíregyháza). A DEAC férfi ennek, és már az elmúlt héten el is kezdte az 1971-es bajnoki idényt, vasárnap pedig Debrecenben fogadja a Csepelt.

Nevet tehát a DEAC-isták szeme, viszont egy másik sportág játékosai, versenyzői sír-

nak. Az MGM Vasas tekézőinek könnyes a szeme. A csapat kénytelen volt az NB I-ből visszalépní — mert az NB I-es tekeversenyt csak négyes pályán engedélyezi lebonyolítani az országos szövetség. Az MGM Vasas „kényszerből” az NB II. keleti csoportjában versenyez, és „vesztésre” megnyerte a bajnokságot. Így megszerezte a jogot, hogy ismét az NB I-ben szerepeljen. De négyes pályával most sem rendelkezik. Ahogy a helyzetet ismerjük, jó ideig nem is fog. Tehát az NB I-re jogosult csapat továbbra is az NB II-be kényeszerül.

Igy történhetett meg egyszerre az, hogy egy csapat kiesett, és mégis maradt fent, egy másik együttes felkerült, de csak elméletben, mert ez is maradt lent. A debreceni sportélet egyik szeme (MGM Vasas) sír, a másik (DEAC) nevet...

(f)

MOZI

CSALÁDI FÉSZEK. Francia-olasz film (14). VIG du. 3/4, 6, 9/9. METEOR 3, 1/6, 1/8.

MARIE SZESZÉLYEI. Színes, szinkronizált francia filmvígjáték. APOLLO de. 3/10, 1/12, 1/2. APOLLO du. 1/4, 3/6, 8.

KALANDOROK. Színes francia film. VIG de. 1/10, 1/12, 1/2.

LUDAS MATVI. Magyar film. HORVÁTH ÁRPAD 3/7.

LOPÓT CSÖKÖK. Színes francia film. MŰVESZ 3/3, 5 1/8.

SZÍNHÁZ

Ma 7-kor Gallei élete, Lendvay bérlet 1-2. Vasárnap 11-kor Operahangverseny, 7-kor Tosca, Virágh Debrecenért bérlet 1-2. Kedden 6-kor Gallei élete, Déryné bérlet 1-2.

ELŐADÁSOK A HUNGARIA KAMARASZÍNHÁZBAN:

Vasárnap 3-kor Két férfi az ágy alatt, bérletszűnet. 7-kor Két férfi az ágy alatt, Kossuth bérlet 1.

TV

BUDAPEST

9.00 Műsorismertetés. 9.25 A For-syte Saga. 10. A kihívás. (ism.) 10.15 Telex. (ism.) 10.45—11.25 Váci utcán, Váci utcán... (ism.) 14.33 Műsorismertetés. 14.35 Rubens. 14.55 Telesport. Pécsi Dózsa—FTC bajnoki labdarúgó-mérkőzés. 16.50 Twist Olivér. Magyarul beszélő angol filmsorozat. 7. rész. 17.20 Telesport. Fedettpályás atlétikai EB. 18.30 Reklámműsor. 19.40 Hírek. 19.45 Paraszok éjén. 19.15 Cicavizió. 19.25 Szűnet. 19.30 Tv-híradó. 20.00 Közinté maradjon... Tabi László 60perc. 20.05 Angyal kalandjai. Az ember, aki nem tud meghalni... Magyarul beszélő angol bűnügyi film. 20.55 A brassói Aranyasarvas fesztivál. 21.55 Tv-híradó, második kiadás. 22.05 Reklámműv. 22.15 Ejszakai látogatók. Magyarul beszélő francia film.

POZSONY

12.25 Tv-híradó. 14.55 TZ Trinec—Sparta. Trnava jégkorong-ligamérkőzés. 16.50 Fedettpályás atlétikai EB. Közvetítés Szófiából. 18.00 Lányok-fiúk magazinja. 19.00 Tv-híradó. 19.25 Időszerű nemzetközi kérdések. 19.35 Amiri szö esik. 19.50 Északi-sark. Kanadai természetfilm. 20.10 Vidén normális család! Vigjáték. 20.55 Llydam műsor. 21.55 Tv-híradó. 22.05 Fekete tulipán. Francia film.

BUKAREST

17.15 Jó estét lányok, jó estét fiúk! 18.20 A legkisebbeknek. 19.00 Tv-enciklopédia. 19.50 Szólóhangverseny. 20.45 A megvesztegethetetlenek. Filmsorozat. 21.45 Románc-est. 22.05 Atlétikai EB.

A NYÍREGYHÁZI RÁDIÓ MŰSORA

18.00—19.00: Hét végi tudósítások — Táncczene, hallgatóink kívánságai.

KÖZLEMÉNYEK

Hajdúszoboszló járási jogú városi Tanács V. B. értesíti az érdekelteket, hogy Hajdúszoboszlón a Kossuth utcai temető nyugvái ideje 1970. évben lejárt, és azt a 10.1970. EVM—EUM számú együttes rendelet 33. paragrafusában értelmében 1971. évi augusztus hó 31. napján végleg lezárja. A temető lezárása ügyében az érintett személyek részére felvilágosítást ad a Hajdúszoboszló városi Tanács V. B. építési, közlekedési és vízügyi osztálya. (x)

ORVOSI HIR: Dr. Klein László fül-, orr-, torok-, gégeszakorvos rnedelését Dimitrov u. 4. sz. aatt megkezdte. (x)

NAPLÓ

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT HAJDÚ-BIHAR MEGYEI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

NAPI

krónika

1971. március 13., szombat

Névnap: Krisztián

A Nap két: 6.03-kor — nyugszik: 17.45-kor, a Hold nyugszik: 6.12-kor — két: 19 óra 27 perckor.

VÁRHATÓ IDŐJÁRÁS szombat estig: Időnként megnövekvő felhőzet, legfeljebb a Dunántúlon kisebb havazással, hószállingózással. A sokfelé erős, néhány helyen még viharos északnyugati, északi szél mérséklődik. Várható legmagasabb nappali hőmérséklet 0—plusz 5 fok között. (MTI)

ÉVFORDULÓ-NAPTÁR

Kiss Lajos

A kiváló néprajzkutató, Kiss Lajos kilencven évvel ezelőtt született Hódmezővásárhelyen. Gimnáziumi tanulmányait félbeszakítva a budapesti Széchenyi iskolába iratkozott be. A színészi pályát azonban korán abbahagyta, visszatért szülővárosába. Ott Tornyai János festőművésszel együtt néprajzi tárgyak gyűjtésében segédkezett. Ez lett életeleme, hivatása. 1912-ben Nyíregyházára került Josa András múzeumi igazgató mellé munkatársnak. Később ő lett a múzeum igazgatója. Nevéhez fűződik a néprajzi gyűjtemény első darabjainak megszerzése. Tudományos tevékenységének elismeréseként 1948-ban az első között kapta meg a Kossuth-díjat. Nyugdíjazása után is nagy szeretettel foglalkozott a népművelési életének vizsgálatával.

AKVARELL és ehhez a technikához közelítő gouache-sal készült alkotásokat mutat be a TIT nagyszabású kiállítás keretében. A tárlaton, amely Debrecenben a Csokonai klubban nyílik (Vörös Hadsegreg útja 45—47.), 30 magyar művész műveivel ismerkedhetnek a látogatók. A tárlat megnyitóján, vasárnap délután 11 órakor, dr. Tóth Ervin művészettörténész, a képzőművészeti szakosztály titkára mond bevezetőt. Közreműködnek a Simonffy Emil állami zeneiskola tanárai.

A DEBRECENI Kossuth Lajos Tudományegyetem Gyakorló Gimnáziumának szülői munkaközössége a negyedik tanuló szalagavató bálját szombaton este 8 órai kezdettel rendezi az egyetem diszudvarán. Külön autóbusszjáratot indít a Volán a 10-es busz vonalán.

KORA VASKORI bronzlelet került elő a nádudvari Vörös Csillag Tsz tehénészeti telepének építéskor. A tsz építőbrigádja 90 centiméter mélyen találta meg az időszakos leletkörülbelül 900—1000 évvel használt durva cserépedényt, amelyben 119 darabból álló bronzeszköz-töredékekre bukkantak. A lelet őskori bronzműves által összegyűjtött, beöntésre váró sarlok, kések, tokos balták, fűrészek, kardok, karperecek, bronzöv, különféle méretű öntörögök és egy bronzpáncél darabjaiból áll. A töredékek a debreceni Déri Múzeumba kerültek.

MANSON — HOROGKERESZTTEL

Charles Manson, aki Sharon Tate filmszínésznő és több más személy meggyilkolásának vádjával áll az amerikai bíróság előtt, teljesen megváltoztatta külsejét: levágatta hosszú, vallyig ére haját és szakállát, és horogkeresztet rajzolt homlokára. (Telefotó — AP—MTI—KS)

ÚJ TÍPUSÚ mosogatógép gyártását kezdték meg a TRANSZVILL budapesti telepén. A mosogatógép, amely ausztráliai szabadalom alapján készül, három fázisban dolgozik. Előmosást, mosást és öblítést végez. A berendezést négy típusban gyártják. Ezek óránként 1000—4500 edényt képesek elmosni.

Az oldalt összeállította:
Domokos Lajos

Vigyázat! Sárfelhordás!

(Tudósítónktól)

A csütörtök délutáni hózápor után kollégámmal Debrecenből Püspökladányba, majd Báránd és Sárrétudvari környékére autózunk. Útközben ugyancsak óvatosan kellett vezetni: nemcsak azért, mert a hózápor után nyálkás volt az úttest, hanem azért is, mert szinte minden betorkoló dűlő- és egyéb út környékén — akadt több száz méteres szakasz is — sárcsomók borították az utat.

Nem az első eset, hogy szóvá tesszük: veszélyes a sárfelhordás. Veszélyes az autósokra, a motorosokra pedig egyenesen életveszélyes. Egy-egy sárcsomón könnyen megcsúszik a jármű, és az árokban köthet ki. Elég egy pillanatnyi figyelmetlenség, és a motor-kerékpárt „kivágja” a vezető alól, nem tud ura maradni a gépnek, ember és motor sérül, tönkremegy.

Van olyan rendelkezés, amelyik előírja, hogy a sáros mellékutakról kövezett utakra felhajtó járművek vezetői kötelesek az úgynevezett sárrázó burkolaton megállni és megtisztítani a gépjárművet a sártól. Nagy forgalmú dűlőutak torkolatának környékén avagy folyamatos szállítás esetén ugyanilyen helyeken pedig a gépjárműveket üzemeltető termelőszövetkezet, állami gazdaság vagy más szerv köteles a felhordott sár folyamatos letakarításáról gondoskodni. Sajnos ezt utunk során szinte sehol sem láttuk.

Vége érvényt kellene szerezni ezeknek a rendelkezéseknek. Az utakra felhordott sár súlyos balcseszeti veszély!

(ny)

Több a kifizetés, mint a bevétel 3,5 milliárd forint kártérítés

Sajtótájékoztató az Állami Biztosítónál

Mint arról hírt adtunk, Fehér Sándor, az Állami Biztosító vezérigazgatója csütörtökön Budapesten a Magyar Sajtó Házában tájékoztatót tartott az állami, a mezőgazdasági és a lakossági biztosítás 1970. évi eredményeiről, a kártérítések alakulásáról, az intézet további elképzeléseiről.

A múlt esztendő szokatlan rekordot hozott az Állami Biztosító történetében — mondta bevezettként. A különféle károkat kifizetett csaknem 3,5 milliárd forint meghaladta a Biztosító díjbevételeit, s így fennállása óta először zárta az évet veszteséggel az intézet. A kockázati tartalékalapból a Biztosító így is idejében eleget tudott tenni minden fizetési kötelezettségének.

Az ország termőterületének egyötödét okoztak pusztítást a természeti csapások, így a legnagyobb kártérítést — 2,4 milliárd forintot — a mezőgazdaság kapta. Jégekárokra például több mint 1,1 milliárd forintot, árvíz- és belvízkárokat 537 milliót fizettek ki. (Hajdú-Bihar megyében a mezőgazdaságot ért elemi károk 23 százalékkal növekedtek.)

A biztosított lakosok száma már erősen megközelíti a kétfélmilliót, és az egyik oka annak, hogy tavaly tetemesen nőtt a lakossági vagyonbiztosítások kifizetett összeg. A múlt évben 450 ezer lakossági kérésre 265 millió forintot térítettek meg. (1970-ben a Hajdú-Bihar megyében a lakossági részére több mint 20 millió forint kártérítés került kifizetésre.)

Tavaly több mint negyedmillió új biztosítást kötöttek, s csaknem 300 ezer ügyfél tért át kedvezőbb, több szolgáltatást nyújtó biztosítási formákra. Az ország gépjármű-állományának gyors gyarapodása megmutatkozik a Biztosító adataiban is: míg öt esztendeje 22 ezer gépjárműre 45 millió forintot fizettek ki, tavaly 37 ezer gépkocsibalesetre már 143 millió forint jutott kártérítésért. (A megyében a gépjármű-tulajdonosoknak Casco biztosításra egymillió, szavatossági biztosítás alapján két és fél millió forintot fizetett ki az Állami Biztosító.)

A gazdaságirányítás új rendszerének három éve alatt — mondotta a továbbiakban — elsősorban az állami vállalatok és a mezőgazdasági szövetkezetek biztosításainak növekedése miatt az Állami Biztosító tevékenysége megélenkült, díjbevétele csaknem 50 százalékkal emelkedett. Az állami vagyonbiztosításokban január 1-től bővítették a kockázattalalások körét, kiterjesztették viharok, valamint a csőrepedés okozta vízkárokat. Foglalkoznak az árvízokkáznak és a belföldi szállítmánybiztosításnak, sőt a csak devizáért pótolható gépek, berendezések biztosításának bevezetésével is.

A Biztosító nemzetközi kapcsolatairól szólva a vezérigazgató elmondta, hogy 20 ország 50 intézetével működnek együtt. Újdonság az idén, hogy a Casco biztosítást Ausztria, Olaszország, NSZK után kiterjesztik Franciaországra is — fejeződik be a tájékoztató.

megoldásáról is. A tanácskozás második részében a résztvevők megválasztották az országos konferencia küldötteit. Urbán László, az MGM, Jakab Tamás, a MEDICOR Művek debreceni orvosműszer-gyára és Tótor Ilona, a Hajdúsági Iparművek dolgozója képviselik a megye fiataljait.

A KISZ VIII. kongresszusára készülnek

Csütörtökön a Magyar Gördülő-csapágó Művek debreceni gyárában mintegy nyolcvan fiatal gyűlt össze. Elkezdődött ezzel az eseménnyel az a tanácskozássorozat, amelyet követően megrendezik a fiatal műszaki és közgazdászok első országos konferenciáját. A konferencia már közvetlenül a KISZ VIII. kongresszusát készíti elő.

Az MGM-ben megrendezett tanácskozáson részt vettek a Kohó- és Gépipari Minisztériumhoz tartozó hajdú-bihari üzemek képviselői. Megjelent Kenesei Sándor, a KISZ megyei bizottságának titkára is.

A fiatalok megbeszéltek a munkahelyeken jelentkező nehézségek

Kígyóméreg

A kígyótól ösödök óta irtózik a legtöbb ember, holott mérgének csaknem olyan régóta tulajdonitának kedvező és kedvezőtlen hatást.

A szovjet gyógyszeriparban a fehérvérűség, a reuma, az allergia, a neurozisos elleni gyógyszerek alapanyagaként használja a kígyómérgét.

A gyógyszerlista tovább bővül. Most a középázsiai kobra mérgét vizsgálják a kutatók. Már is kiderült, hogy erszűkület, trombózis és infarktus elleni gyógyszerek alapanyagaként alkalmazható.

A kobraméreg mikroszkopikus dózisban kiváló (morfium- és ópiumhelyettesítő) fájdalomcsillapító.

Az Egészségügyi Világszervezet felmérése szerint évente 30—40 ezer ember veszti életét kígyómérgek következtében. Az esetek többségében a gyógyszerek hatástalanok, de a kígyóméregből készített ellenmérgekkel sikerült csökkenteni a káros következményeket. A szovjet kutatók az ellenmérgek több változatát dolgozták ki kígyófajtaik szerint.

A lottó nyerőszámai: 4, 15, 22, 35, 86

„TANYAI VASÁRNAPOK” címmel rendezvénysorozatot indít a Hazafias Népfront debreceni járási bizottsága. Vasárnap délután 3 órakor az Aradvány-pusztai általános iskolában találkoznak a tanyasiak Taar Ferencel, a debreceni Csokonai Színház igazgatójával.

Tovább épül a metró

Gyors ütemben készül Budapesten a földalatti vasút második szakasza a Deák tér és a Déli pályaudvar között. A Duna alatt átvezető alagútszakasz szinte teljesen elkészült. A Batthyány téren az állomástermélyépítési munkái is befejeződtek. Itt az Astoria állomáshoz hasonlóan úgynevezett Budapest típusú átalagutast megálló lesz. Az építők azt ígérik, hogy 1972 végére az új szakaszon megindulhat a forgalom. (MTI-fotó Bara István felv.—KS)

(Csáth Attila rajza)

IRODALMI SZÍNPADOK vetélkedőjére kerül sor vasárnap délután 3 órakor a derecskei járási művelődési központban. A vetélkedő a „Szóljatok, szép szavak!” című sorozat elődöntője.

A korai metszés kárt okoz a szőlőkben

A februári kedvező időjárásban a debreceni határban levő szőlőskertekben igen sokan hozzákézték a metszési munkálatokhoz. Abban bíztak, hogy itt a korai tavasz. Ehelyett azonban visszatért a tél, és az éjszakai 10 fok körüli lehülések kárt okoztak a szőlőkben. A szakvélemény szerint most már az a feladat, hogy a korán metszett

tőküket megfelelő későbbi metszéssel segítsék, s így a fagykárt csökkentsék.

A tavasz regeneráló ereje bizonyára segít majd a károsult szőlőkben. Egyes területeken a 30 százalékos is eléri a fagykár, amely különösen a magas művelésű ültetvényekben jelentkezett.

RÁDIÓ

MŰSOR

1971. MÁRCIUS 15-TŐL 1971. MÁRCIUS 21-IG

ÁLLANDÓ MŰSORSZÁMOK:

KOSSUTH RÁDIÓ: 4.30 Hírek, 4.33 Hajnaltól reggelig, 5.00 Hírek, 5.30 Reggeli Krónika I, 5.44 Falurádió, 6.00 Hírek, 6.30 Hírek, 7.00 Reggeli Krónika II, 7.15 Közveti időjárás-jelentés, 7.30 Új könyvek, 8.00 Hírek, 10.00 Hírek, 12.00 Déli krónika, 15.00 Hírek, időjárás-jelentés, 16.00 A világgazdaság hírei, 17.00 Hírek, 19.00 Esti Krónika I, Kb. 21.00 Hírek, 22.00 Hírek, 24.00 Hírek.

PETŐFI RÁDIÓ: 6.20 Torna, 6.30-8.05 azonos a Kossuth rádió műsorával, 13.00 Hírek, 13.45 Időjárás- és vízállásjelentés, 14.00 Kettőtől hatig (közben 14.30 Hírek, 15.30 Hírek, 16.30 Hírek, 17.30 Hírek), 18.00 Hírek, Kb. 19.50 Jó éjszakát, gyerekek! 20.00 Esti Krónika II, 23.00 Hírek, 24.00 Hírek.

TELEVÍZIÓ • TELEVÍZIÓ • TELEVÍZIÓ • TELEVÍZIÓ

MÁRCIUS 16., KEDD

8.05 Szántan-mértan. (ált. isk. 5. oszt.) 9.00 Környezetismeret. (ált. isk. 3. oszt.) 9.55 Történelem. (ált. isk. 5. oszt.) 11.55 Oszályfőnöki óra. (ált. isk. 6-7-8. oszt.) 13.10 Szántan-mértan. (ism.) 14.00 Környezetismeret. (ism.) 14.55 Történelem. (ism.) 16.40 Oszályfőnöki óra. (ism.) 17.33 Hírek, 17.40 Evszakok, mesterek, művek, Magyar rövidfilm, 18.00 Tárlatról tárlatra, 18.20 Hókuszpókusz, Vidám műsor gyerekeknek, 18.50 Parabola, 19.10 Reklámműsor, 19.15 Esti mese, 19.30 Tv-híradó, 20.00 Minden jó, ha vége jó, Az angol Királyi Shakespeare Társulat előadásának televíziós változata, 21.50 Tv-híradó, 2. kiadás, 22.00 A múlt jövő nyomában I.

MÁRCIUS 17., SZERDA

9.05 Iskola-tv. Főrajz. (ált. isk. 8. oszt.) 9.30 Delta. (ism.) 9.55 Klasszikus tévéfilm: A bunda. (ism.) 11.40 Mi újság? II. rész. (ism.) 14.05 Földrajz. (ism.) 17.10 Irány az egetem! (Fizika IV. oszt.) 17.53 Hírek, 18.00 Felejt, ha tudsz! Művészeti vetélkedő, 19.15 Esti mese, 19.30 Tv-híradó, 20.00 Bors, 8. rész: Borb, a szabadság, 21.00 Naplapon, hérlapok, 21.15 Nyitott könyv. Földéak János: Nők és férfiak, 22.10 Tv-híradó, 2. kiadás.

MÁRCIUS 18., CSÜTÖRTÖK

9.00 Iskola-tv. Olvasás. (ált. isk. 4. oszt.) 11.55 Földrajz. (ált. isk. 7. oszt.) 14.00 Olvasás. (ism.) 16.40 Földrajz. (ism.) 17.30 Hírek, 17.35 Nemzetközi kaledonszóp. 18.05 Vendégsztal, 18.40 A párizsi kommun. Emlekműsor a századik évfordulóra, 19.15 Esti mese, 19.30 Tv-híradó, 20.00 A Forsyte Saga, II. rész: Pókhálóban, 20.50 Kék fény, 21.50 Új arcok rivaldafényben, 22.20 Tv-híradó, 2. kiadás.

MÁRCIUS 19., PÉNTEK

8.05 Iskola-tv. Elővilág. (ált. isk. 5. oszt.) 8.30 Angol nyelv. (középszik. I-II. oszt.) 11.05 Fizika. (ált. isk. 8. oszt.) 11.55 Német nyelv. (középszik. I. oszt.) 13.10 Elővilág. (ism.) 15.50 Fizika. (ism.) 17.13 Hírek, 17.20 Rízből, 17.45 Fabula. En és az állatok, 18.40 Reklám, 18.45 Nem elég a jog. Ríporfilm. (A tv politikai tanfolyamának adása, VI.) 19.15 Esti mese, 19.30 Tv-híradó, 20.00 Telitalálat, Vetélkedő sok szerencsével, Kb. 21.10 Jégkorong világbajnokság: Csehszlovákia-Egyesült Államok, Kb. 21.50 A szünetben: Tv-híradó, 2. kiadás.

MÁRCIUS 20., SZOMBAT

9.30 Szanoról sanzonra, 10.00 A Forsyte Saga, II. rész: Pókhálóban. (ism.) 10.50 Kék fény. (ism.) 14.58 Ne zavarjon, kérem. Nyugatnémet rövidjátékfilm, 15.25 Telesport: Videoton-Bp. Honvéd, 17.25 Twist Oliver, 8. rész, 17.50 Az Eötvös Kollegium, Ríporfilm, 18.30 Hírek, 18.35 Forradalmi ifjúsági napok, 19.15 Cleavizió, 19.30 Tv-híradó, 20.00 Egy magyar nábob, Magyar film, Kb. 21.30 El kell indulni minden útra... Margittay Ági műsora, 21.55 Tv-híradó, 2. kiadás, 22.05 Arc-kép. Emlekezés Bartók Bélára, születésének 90. évfordulóján.

MÁRCIUS 21., VASARNAP

8.58 Felsőfokú matematika, 9.40 Orosz nyelvtanfolyam haladóknak, 10.00 Az Intervízió gyermekműsora Berlinből, 11.00 A legendás 12-es, 11.50 Televízió a kisiskolákban, 13.38 Francia nyelvtanfolyam haladóknak, 14.05 Nótaszó, 14.30 Daktári, 12. rész: Wameru réme, 15.15 Műsorainkat ajánljuk, 15.40 Táborozás, 16.00 Váci Mihály szavalóverseny, 16.50 Telesport: Jégkorong-világbajnokság: Csehszlovákia-Svédország, A szünetben: Kb. 17.30 Sport hírek, 18.20 Delta, 18.45 Esti mese, 19.00 A Hét, 20.00 Hírek, 20.05 A 144. napon, Tv-dráma, 21.05 Kicsoda, kicsoda? Fejtörőjáték, 21.55 Az érem harmadik oldala, 22.05 Hírek, sport hírek.

HÉTFŐ

KOSSUTH RÁDIÓ (Március 15.)

8.15 Mit üzen a Rádió?
8.50 Verbunkosok
9.03 Pilátus. X. rész
9.23 Rádióbörze
9.30 A hét Bartók-műve: Concerto
10.05 Petőfi Sándor versei
10.20 A Magyar Rádió és Televízió szimfonikus zenekarának Liszt-felvételeiből
11.00 Iskolarádió
11.35 Magyar operákból
12.30 Táncezenel kóktél
13.15 Népdalsokor
13.51 Válaszolunk hallgatóinknak
14.06 Edes anyanyelvünk (ism.)
14.11 A csendes Don. IV. rész (ism.)
15.10 Indulók
15.45 Indulók
16.05 48-as dalok
16.20 Gordonkaművek
16.40 Gyurkovics Mária énekel
17.20 Rosler Endre operaáriákat énekel
17.40 Szászini virág
17.55 Húszas stúdió
19.35 Életem, emlékeim
20.34 Dietrich Fischer. Dieskau énekel
21.03 Táncezenel hangverseny a nyiregyházi Móríz Zsigmond Színházból
22.20 László Annie és Svéd Sándor nótákat énekel
22.45 Engels és a magyar negyvennyolc
23.06 Föltámadott a tenger - oratórium
0.10 Margareta Pislaru és Ojar Grinberg énekel

PETŐFI RÁDIÓ

8.05 Zenekari muzsika
9.00 Ezeregy délelőtt
11.48 Egy versmondó élményei
12.00 Máté Rácz László népi zenekara játszik
12.20 Schumann kamarazeneiből
13.03 Milyenek egy kis város kulturális lehetőségei?
13.20 Zenekari operaszínek
18.10 Idő és valóság. II.
18.35 Közkívánatra!
20.25 Új könyvek (ism.)
20.28 Nóták
21.00 Orosz Júlia és Udvardy Tibor énekel
21.30 Róbert László útjegyze
21.50 Művészlemez
22.30 A hét Bartók-műve: Concerto
23.15 Tedd, ami jólesik! (Részletek)

KEDD

KOSSUTH RÁDIÓ (Március 16.)

8.20 Dallal, táncal a világ körül
8.20 Harsan a kürtöz (ism.)
9.27 Gluck: Orpheusz. Háromfelvonásos opera
Közben:
10.05 Fialatok Stúdiója
12.30 Melódiakóktél
13.46 Mandátum és megbízólevel
14.01 Nemes Katalin zongorázik
14.18 A Gyermekrádió műsora
15.10 Huszka Jenő operettalaiból
15.25 Rádióiskola
16.05 Polbeat. Szirmay Márta énekel
16.14 Hol van a szakszervezet?
16.24 Brigit Nilsson énekel
17.05 Őt év a szovjet külpolitikában
17.20 Bodza Klári és Marcsis Demeter népdalokat énekel
17.45 Az idegsejtek nagy kutatója
18.00 Könyvzenei híradó
18.30 A Szabó család
19.25 Magyar századik zeneje
Közben:
Kb. 20.10 Miért szép? Juhász Gyula: Maris c. verséről
20.58 Don Juan a pokolban. A vigjáték pokoljelenete
22.20 Bobe Gáspár Ernő népi zenekara játszik
23.07 Róka fogta csuka. Rádiókómédia
0.10 Filmzene

PETŐFI RÁDIÓ

8.05 Smetana operáiból
8.30 Külpolitikai figyelő (ism.)
8.45 Kamarazene
9.24 Cigándi lakodalmas képek (ism.)
11.45 A tengeri szivacsok titkai
12.00 A Philharmonia zenekar lemezeiből
13.03 Kórusok, hangszerzők
13.30 Hadra kelt ország. Kovács Imre vietnami útjegyze. III. rész
14.10 Fialatok hullámhosszán
20.25 Új könyvek (ism.)
20.28 Boross Jolán nótákat énekel
20.43 Márciusi nyár. Részletek Garai Gábor verses utinaplójából
21.12 Suppé: A szép Galathea (ism.)
22.20 Bartók: Concerto
23.15 Esztrádpárádé

SZERDA

KOSSUTH RÁDIÓ (Március 17.)

8.20 Kedvelt régi melódiák
9.00 Pilátus. XI. rész
9.20 Francia muzsika
10.05 „Nyitnikék” - Kisiskolások műsora
10.40 Ríporfilm
10.50 Schubert műveiből
11.30 A Szabó család (ism.)
12.30 Táncezenel kóktél
13.45 Válaszolunk hallgatóinknak
14.00 Loránd István-Vasvári István: Tértérek haltak - kantáta
14.06 A csendes Don. V. rész
15.10 Az élő népdal
15.20 Iskolarádió
16.05 Muzsikáról fiataloknak
16.43 Munkásturisták és a turisztika munkásainak vitája
17.20 Mihály András: II. vonosnégyes
17.36 T. Választó!
18.02 Népdalokkal egész éven át
18.17 Bartók: Concerto
19.25 NDK-beli hangjátékok szemléje. Menyasszonyaim. Hangjáték
21.19 Gondolat
22.20 Mark Rejzen énekel
22.40 A hazai társadalomkutatás tapasztalataiból
23.00 Zenekari muzsika
0.10 Régi magyar táncok

PETŐFI RÁDIÓ

8.05 Őt év a szovjet külpolitikában
8.45 Tallózás a világsajtóban (ism.)
9.00 A Berlini Rádió énekkara énekel
11.55 Néhány perc tudomány
12.00 Csóka Béla népi zenekara játszik
12.45 Hadra kelt ország. IV. rész
13.03 Gyöngyhálszók. Részletek
18.10 Kis magyar néprajz
18.15 Közvetítés a Csepel-Skoda Plzen KK labdarúgó-mérkőzés II. félidőjéről
18.50 Műveltségünk tegnap, ma, holnap
19.24 Hangverseny a stúdióban
19.45 Népszerű filmek zenéjéből
20.25 Új könyvek (ism.)
20.28 Telemann: Két kis fantázia
20.38 Az Ifjúsági Rádiószínpad bemutatója: A kommunár. I. rész
21.20 A hangszemből könnyzenei újdonságai
21.40 Emlekezünk régiekről
22.00 Verbunkosok, népdalok
22.43 Kabelac: Hamleti improvizációk
23.15 Táncezené éjfél

CSÜTÖRTÖK

KOSSUTH RÁDIÓ (Március 18.)

8.20 Hilde Guden és Kim Borg énekel
9.00 Idő és valóság. II. rész (ism.)
9.25 Színes népi muzsika
10.05 Rádiógyetem. Kemény Zsigmond
10.35 Zenekari muzsika
12.30 Melódiakóktél
13.29 A KISZ a falusi fiatalokért
13.49 A magyar kórusmozgalom történetéből. XIII. rész
14.50 Bánk bán. Rádióváltozat
17.15 Új kórusfelvételeinkből
17.25 Kék Mazur (részletek)
17.49 Bemutatjuk új felvételünket
18.20 Az első kísérlet. Dokumentumműsor a párizsi Kommunizmus századik évfordulóján
18.50 A Hamburgi Rádió szórakoztatózenekara játszik
19.25 Verbunkosok, nóták
20.11 Hunyadi László. Opera
23.08 Könyvzene éjfél
0.10 Eji zene

PETŐFI RÁDIÓ

8.05 Könyvadalok
8.45 Külpolitikai figyelő (ism.)
9.00 Barokk zene
11.50 Magánvelemény közügyekben
12.00 Könyvzenei híradó (ism.)
12.30 Az élő népdal (ism.)
12.40 Miskolci stúdiók jelentkeznek
13.03 Schumann: II. szimfónia
18.10 Rádiógyetem. Kemény Zsigmond (ism.)
18.40 Rádióhangversenyekről
19.10 Falusi esték
19.24 Ríporfilm
20.25 Új könyvek (ism.)
20.28 Fialatok a kecskeméti népzenei fesztiválon (ism.)
20.53 Kedvelt táncdalok, népszerű előadók
22.00 Hanglemezgyűjtők húszperce
22.20 Nagy magyar orvosok: Dr. Moravcsik Ernő
22.30 „Valakinek muzsikálnak” (ism.)
23.15 Bach-művek

PÉNTEK

KOSSUTH RÁDIÓ (Március 19.)

8.20 Zenekari muzsika
9.00 Pilátus. XII. rész
9.20 Beethoven négykezes zongoraműveiből
9.40 Mezők, falvak éneke
10.05 „Nyitnikék” (ism.)
10.40 Edes anyanyelvünk (ism.)
10.45 Toronyzene
10.59 Lottóeredmények
11.00 Állam a Titano hegyen
11.10 Operagyűttek
12.30 Táncezenel kóktél
13.15 Dalkostoló Nagybányában. Ördög-lagi (ism.)
13.45 Egy lakásszövetkezet naplójából
14.00 Szomszédolás. A Gyermekrádió műsora
14.25 Iskolarádió
15.10 A csendes Don. VI. rész (ism.)
16.13 Kóruspódium
16.22 Hello, Dolly! (részletek)
16.38 Holnap közvetítjük...
17.20 A Magyar Rádió és Televízió énekkarának hangversenye
17.55 Mikrofórum
18.10 Népzenei Magazin
18.50 Könyvzene. Hangszerzők
19.35 Holdra néző. Kaleidoszkóp
22.20 Thomas Beecham lemezeiből
Közben:
22.45 Meditáció
23.49 Gilbert operettjeiből
PETŐFI RÁDIÓ
8.05 Déli Lakatos Sándor népi zenekara játszik
8.50 Időszórú nemzetközi kérdések
9.00 Ezeregy délelőtt
11.45 Kolozsvári Grandpierre Emil két szatirája
12.00 A Magyar Rádió- és Televízió szimfonikus zenekarának felvételeiből
13.03 Kamarazene
18.10 Rossini: Semiramis. Kétfelvonásos opera
Közben:
20.25 Új könyvek (ism.)
21.47 Láttuk, hallottuk
22.07 Kórusok magyar költők verseire
22.21 „Senki többet?” - Harmadszori!
22.36 Bemutatjuk a Román Rádió és Televízió új táncezenel felvételeit
23.15 Esti hangulatban - Könyvzene

SZOMBAT

KOSSUTH RÁDIÓ (Március 20.)

8.20 Népök, asszonyok
8.40 Népdalok
9.01 Rita, Vigopera
10.06 A három bajtárs (ism.)
11.06 A Bécsi Filharmonikus Zenekar felvételeiből
12.20 Zenei anyanyelvünk
12.30 Melódiakóktél
19.49 Leonardo a tudományról és a művészetéről
14.00 Kóruspódium
14.10 Hét végi külpolitikai figyelő
14.25 Új Zenei Újság
15.05 Csak fiataloknak!
15.55 Kis magyar néprajz
16.08 168 óra... Felelős szerkesztő: Ipper Pál
17.30 A szökevény (ism.)
18.00 Bemutatjuk új Bartók-felvételeinket
18.24 A Magyar Rádió és Televízió népi zenekara játszik
19.25 Te csak húzad, Bihari! Rádiójáték
20.59 A műsört szerkesztette Vargha Balázs
22.20 Táncoljunk!
0.10 Melódiakóktél
PETŐFI RÁDIÓ
8.05 Barokk muzsika
8.59 Külpolitikai figyelő (ism.)
9.14 Spielhaus: Emlekezés Prágára
9.40 Válaszolunk hallgatóinknak
11.50 Könyvszemle
12.00 Operettkötés
13.03 Hogyan tájékozhat egy miniszterium? Rípor
13.30 Irina Arhipova énekel
14.00 Napraforgó
15.31 Falvakban, mezőkön
16.05 Közvetítés a Videoton-Bp. Honvéd bajnoki labdarúgó-mérkőzésről
Közben:
16.20 Népzenei Magazin (ism.)
17.20 Orvosi tanácsok: Az alvászavarokról (ism.)
17.25 Lemezzenelemzés (ism.)
17.45 Különös keresztelők
18.10 Kiváncsiak Klubja
20.25 Új könyvek (ism.)
20.28 Ki volt Virág Ferenc? Dokumentumműsor. I. rész
21.03 Nóták
21.35 A finn iparművészetéről
21.50 Régen jártuk ezt a táncot...
22.23 Kormendi Klára zongoraestje

VASARNAP

KOSSUTH RÁDIÓ (Március 21.)

8.10 Edes anyanyelvünk
8.15 Hang-kép. MRT-magazin
9.50 Váci Mihály verseiről
10.03 A magyar munkásmozgalom dalai
10.13 Az utazás. Dokumentumjáték Noszlopi Gáspárról
11.10 Klasszikus magyar költők versei (ism.)
12.58 Jegyzet
13.08 A csárdaskirálynő (részletek)
14.08 Hallgassuk együtt!
15.08 1919 balladája. Történelmi tábló
16.10 Pillantás a nagyvilágba
16.30 Körkörös bajnoki labdarúgó-mérkőzésekről
17.55 Költők albuma. Hidas Antal verseiből
18.10 Nótakedvelőknek
19.10 Országos Bartók műveltségi verseny
Kb. 20.40 Melis György operettalaiból
21.00 Töltsön egy órát kedvenceivel!
22.10 A vasárnapi sportja - Totó
22.20 Verbunkosok, népdalok
23.00 A varázsvuval (részletek)
0.10 Táncezené
PETŐFI RÁDIÓ
8.00 Miská bácsi lemezesládája
8.14 Szívesen hallgattuk

8.46 Szobasorok
9.20 Zenei anyanyelvünk (ism.)
9.30 Tűzek. Ady Endre, Kassák Lajos, Kiss József versei
9.40 Vasárnapi kóktél (ism.)
11.10 Riadó J. 25. - Közvetítés a Magyar Utörök Szövetségének miskolci ünnepségéről
11.35 Talabér Erzsébet és Mozsár Imre nótákat énekel, új, Magyar Imre népi zenekara játszik
12.29 Közvetítés a Csepel-SZEOL bajnoki labdarúgó-mérkőzés befejező perceiről
12.50 Fűvöszene
13.04 Hogyan lett a pöttöyből csillag? Meséjatek (ism.)
15.00 Mit hallunk?
15.25 Körkörös bajnoki labdarúgó-mérkőzésekről
16.23 Műsorok III. rész
17.37 A Belügyminisztérium Duna Művészegyesen népi zenekara játszik
18.05 Muszorgszkij: Gyermekszoba dalciklus
18.21 Jelen időben. Kockázat és felelősség
18.51 A dzsessz kedvelőinek
19.39 Mikrofórum előtt az irodalmi szerkesztő
20.10 Ki volt Virág Ferenc? II. rész
20.50 Berlioz: Faust elkárhozása - oratórium

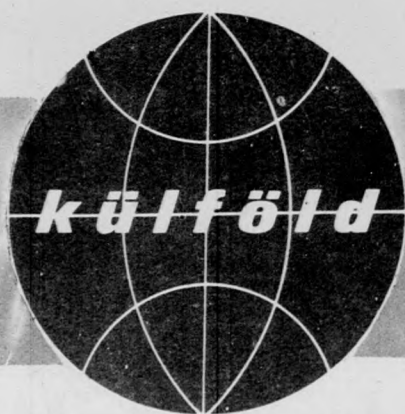

Jelenet a „Nyitott könyv” című műsorból. (A tv március 17-i, szerdai adása)

Jó szórakozást kíván a **VIDEOTON**

külföld kaleidoszkóp

IRTA ÉS ÖSSZEÁLLITTA: SZÜLLÖSY TIBOR

Egy új nemzedéket nevelt fel

Az elmúlt héten emlékeztek meg az NDK-ban és a szocialista országokban a Szabad Német Ifjúság szervezetének negyedszázados fennállásáról. Az FDJ (Freie Deutsche Jugend) három betűje nem sokkal a hitleri fasizmus leverése után jelent meg Németországnak annak a részében, amelyet a szovjet csapatok szabadítottak fel. S ezt a három betűt azok rajzolták, festették a füstölő romok között épen maradt falakra, akik kezdettől fogva bátran szembeszálltak a fasizmussal, s vállalták a háború alatti megpróbáltatásokat is. Ők fogalmazták a ma már kétféle ifjúsági szervezet nevét, ők kezdték meg a nagyon nehéz harcot a német kommunista vezetésével a romok eltakarításáért, az élet újjászervezéséért és — lehet mondani — újjászületéséért. Ők álltak a politikai, ideológiai harc élére, vitatkozva azokkal a tömegekkel, amelyeket megfertőzött a fasiszta mély, megküzdve a gondolkodás nagyon nehéz harcot jelentő átforgatásáért.

Az FDJ azonnal szeretett volna egész Németországra kiterjedő építő munkát végezni, de — s ez nem véletlen — a nyugati megszállók nem adtak engedélyt a saját megszálási övezetükben a szervezet működésére.

A német ifjúság demokratikus, forradalmi szervezetének negyedszázados múltja nagyon gazdag sikerekben. Jól vizsgáltak ez alatt a huszonöt év alatt a háború utáni nemzedék tagjai. Könyvtárnyi kötetet lehetne megőltetni a sikerek hű leírásával. Ezt lehetetlen megkísérlni, s így csak hivatkozunk az 1950-ben megrendezett első berlini pünkösdi ifjúsági találkozóra, a berlini VIT-re, a nagyon sok országos építkezésre, ahol a fiatalok két kezük munkájával vettek részt a rommá lőtt ország felépítésében. S a német ifjúság internacionalizmusának is szép példája, hogy a KISZ-szel együtt védnöksége lett a Dunai Cement- és Mész-mű építésének. S a mi büszkeségünk is volt az FDJ „zöld jelzésével” érkezett szállítmányok tömege.

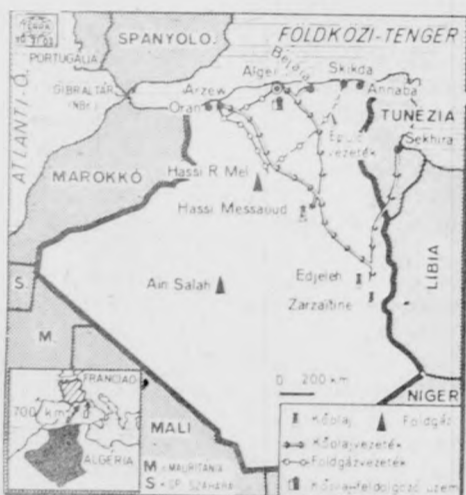
De mindezek mellett az FDJ legfőbb sikere abban van és volt, hogy negyed század alatt olyan német ifjúságot nevelt, amely zömmel eljegyezte magát a szocializmussal, s amelytől nem idegen az internacionalista gondolkodás és cselekedet sem. Így nevelt az FDJ olyan tartalékokat, amelyre bízton számíthat a jövő demokratikus, békeszerető, szocialista Németországa is.

Nyugatnémet parasztek tüntetést rendeztek az NSZK fővárosában, Bonnban a Közös Piac-beli — számukra sérelmesnek tartott — mezőgazdasági árak miatt. (Telefotó — AP—MTI—KS)

Vége az agglégénységnek... Pierre Elliot Trudeau, Kanada 51 éves elnöke megnősült. Margaret Sinclair nevű ifjú hitvese 22 esztendő. (Telefotó — AP—MTI—KS)

Amiért Párizs haragszik

Az algériai kormány február 25-én kijelentette a francia kőolaj-érdekeltségek 51 százalékát, állami tulajdonba került a földgázkiemelés, valamint a kőolaj- és földgázvezetékek. Az algériai döntés újabb határozott lépést jelent az ország természeti kincsének visszaszerzéséért vívott harcban.

Az alig másfél évtizede feltárt zaharai szénhidrogénkincs jelentősége különösen megnövekedett azáltal, hogy a Nyugat-Európa-hoz amúgy is közel fekvő leőhelyről a Suez-csatorna lezárása után sem növekedett a szállítási költség. Az ebből adódó nyereséget azonban az ország kőolajtermelésének kétharmad részét adó, és szállítást végző francia olajmonopóliumok nem voltak hajlandók megosztani Algériával. (Algériában körülbelül 10 francia kőolaj- és gázipari vállalat működik, közülük a francia állam tulajdonában levő ELF — ERAP 12, a CFP 12, a többi vállalat pedig 3 millió tonna kőolajat termel. A francia monopóliumok összesen 200 millió frankot ruháztak be az ország kőolaj- és földgáziparába.) A 48 millió tonnás algériai kőolajtermelés — a világ rangsorban a tizedik helyen áll — jelentős része Franciaországba irányul, ez a francia kőolajimportnak körülbelül 40 százaléka.

A franciák az algériai függetlenség háború idején a kitermelés folytonosságát a kőolaj-leőhelyek Francia Zaharai Területnek nevezett területre költöztetésével biztosították. 1962 után — a független Algéria létrejöttét követően — a területi egység helyreállítása fejében nyertek kedvező feltételeket monopóliumaik további profitszerzéséhez.

A kőolaj- és földgázipar államosításának előfeltétele a SONATRACH állami részvénytársaság létrehozása 1963-ban, amely a múlt évben már egyharmadát adta a kőolajtermelésnek, és ellenőrzése alatt tartotta a feldolgozóipar 80 százalékát, valamint a kivittelt.

Világ gazdasági jelentőségű földgázkincs ellenére — Hassi R'Mel a világ egyik leggazdagabb földgázmezője — az alacsony helyi felhasználás és a kivittelt mennyiségét befolyásoló gázseppfolyósító üzemek szűk kapacitása következtében, csupán 3 milliárd köbméter. Újabb gázseppfolyósító üzemek létesítésével Algéria jelentős földgázexportáló orszaggá válhat. Jelenleg az Arzewban seppfolyósított gázt a tartályhajók Nagy-Britanniába, Franciaországba, újabban az Egyesült Államokba is szállítják.

Az államosított kőolaj- és földgázipar jövedelmei a következő években várhatóan meggyorsítják Algéria iparosodását.

Bolívia népe önálló életet akar

Az Andok fennsíkain és keleti lejtőin elterülő ország, hazánkhoz tizenkétszer nagyobb, mindössze 4,8 millió a lakosainak száma, s bármily gazdag, világgazdaságilag jelentős ón-, wolfram- és antimonbányászata, mégis Latin-Amerika egyik legkevésbé fejlett országa. Az egy főre jutó társadalmi össztermék értéke csak 171 dollár. Latin-Amerikában ez a legalacsonyabb. Jellemző rá a monokultúras fejlődés: egyetlen gazdasági ág (a bányászat) szolgáltatja a nemzeti jövedelem 70. exportjának pedig 95—98 százalékát.

Legfontosabb terméke az ón, ebben Malaysia után a világon a második helyet foglalja el. 1969-ben 50 ezer tonna fém — ez akkor a világ öntermelésének 28 százalékát jelentette — bányásztak. Az ónt főleg koncentrátum formájában az Egyesült Államokba és Angliába szállítják további feldolgozásra.

A legutóbbi időben mind az Ovando-, mind pedig a Torrez-kormány azt tűzte ki legfontosabb célul, hogy államosítsák a külföldi tulajdonban levő ásványbányászati, és fejlesztik a feldolgozó ipart. (Természetes, hogy a bolíviai kormány e törekvése ellenében áll az amerikai érdekekkel.) Két amerikai vállalat államosítása már meg is történt. Így köztulajdonba vették az olajtermelésben érdekelt Gulf Oilt és az öntermelésben érdekelt International Metal Processing Corporationt. Ezzel Bolívia megtette az első lépéseket a gazdasági és legyűző hozzá, a politikai függetlenség útján.

Az amerikai érdekekkel szöges ellentétben álló belpolitika nyilvánvalóan irritálja az amerikai mono-

póliumokat. S ezek sem pénzt, sem fáradságot nem kímélnek, ha az önálló útra lépett Bolívia ellen kell akcióba lépni. Az ellenforradalmi szándékok, akciók így állandó fenyegetést jelentenek Bolívia népe számára. Ez az oka, hogy a nép is állandó éberséggel várja az ellene fellépőket. Így történt ez az elmúlt hetekben is, amikor — mint megirtuk — csak ebben az évben — két hónap alatt — két ízben akadályozta meg a bolíviai nép az ellenforradalmi puccsot.

Legutóbb az ország második legnagyobb városában, Santa Cruzban lépett akcióba egy szerepataista csoport.

Hasznos nyelv az eszperantó

Az eszperantó nyelvet majd száz éve, 1887-ben alkotta meg L. Zamenhof lengyel orvos a nemzetközi érintkezés megkönnyítésére és a népek közeledésének előmozdítására.

Az eszperantó a világ 83 országában, több mint húszmillióan beszélik. Magyarországon a nyelv terjesztése már 1897-ben megindult, dr. Balint Gábor kolozsvári egyetemi tanár munkásságával. Most nálunk hivatalosan háromszáz tagot tart nyilván az Eszperantó Szövetség. Ők a mozgalom aktivistái. De a főtírák azt mondja, legalább tízezer beszélik jött ezt a nyelvet. S az utóbbi időben évenként ötezer nyelvkönyvet vásárolnak.

Kik tanulnak eszperantót? A legszélesebb körben, ki határozott céllal, ki kedvtelésből. Öreg és nagyon fiatalok, diákok, felnőttek, sok pedagógus, még több vasutas, mérnök, orvos, egyetemista, építőmunkás, villanyszerelő. Öt éve az Eötvös Loránd Tudományegyetem nyelvudományi szakán eszperantótanár-képzés is folyik.

Berceli Béla főtírák adatai szerint az idén kétezer diák és ezer felnőtt kezdte

meg az eszperantó nyelv tanulását. Iskolák, utóórszervezetek, üzemek, KISZ-szervezetek, TIT-szakosztályok indítottak nyelvtanfolyamot. Az Eszperantó Szövetség még levelező oktatást is szervezett.

Barátságok sora született az eszperantó segítségével, közvetítésével.

Az eszperantistákat egy sereg országos és nemzetközi rendezvény várja minden évben. A dunajvárosi KISZ-bizottsággal május elejére nemzetközi ifjúsági találkozót hívnak össze. Délsláv-magyar baráti összejövetel színhelye lesz Mohács. Újból megrendezik a gyulai nyári eszperantó egyetemet. Balatonfenyvesen eszperantista úttörőket táboroztatnak. Abaligetén a természetbarát szövetséggel közös programot hirdetnek.

Kellemes, hasznos ez a nyelv!

Kádár Márta

FARMERTÜNTETÉS NIXON ELLEN

Rendőrök verik szét a Nixon elnök elleni amerikai tüntetőket az Iowa állambeli Des Moines városban, ahol megbeszéléseket folytatott a közép-nyugati államok kormányzóival és Iowa állam mezőgazdasági szervezeteinek vezetőivel. (Telefotó — AP—MTI—KS)

